

Hollanda'da doktorlar 'yaşamaz' dedi Türkiye'de yeniden doğdu

HOLLANDA'DA yaşayan Dilara Şahin, Lahey'deki Nimet hanım, Almelo'da dükkan sahibi olan Mehmet Erdem, Amsterdamlı İlhan Duman... Bütün bu isimleri yan yana yazmamın nedeni kederlerinin ortak olması. Sağlık sorunları yaşayan bu isimlerin yakınlarına aynı cümlelersöylendi: "babanız yaşamaz", "anneniz yaşamaz", "çocuğunuz yaşamaz" "FİŞİ ÇEKMEK ZORUNDAYIZ".

Dilara'nın Babası Oğuz Şahin kızına karşı hiçbir zaman

umudunu kaybetmedi. Kızlarının bu kadar kısa sürede ölüme terk edilmesi için kabul edilemezdi. Baba Oğuz, kızını ambulans uçak ile Türkiye'ye getirdi. İstanbul'da Pendik Hastanesi'nde tedavi altına alınan Dilara, birkaç hafta içinde ayağa kalktı.

Almelo'da dükkan sahibi Mehmet Erdem (67), solunum şikayetleri ve yüksek ateş nedeniyle koronaya yakalandıktan sonra hastaneye yatırıldı. Doktorlar "tedavi anlamsız fişi çekeceğiz" dedi. Ailesinin de mü-

cadelesi ile Mehmet Erdem sağlığına kavuştu. Amsterdamlı İlhan Duman (49), şüphesiz, geçen yıl Hollanda ana medyasında hakkında en çok haber çıkan göçmen korona hastası. Hastaneye geldikten üç gün sonra oğlu Furkan Duman'a tedavinin durdurulacağı söyleniyor. İlhan Duman da ambulans uçak ile Ankara'ya getiriyor. Birkaç hafta sonra Ankara'daki Belediye Hastanesi'nde sağlığı düzeliyor.

■ Ali Develiğlü'nün yazısı sayfa 5'te

Mehmetçiğin Pençe-Kılıç Harekâtı Avrupa'yı rahatsız etti

TÜRK Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) Suriye ve Irak'ın kuzeyindeki PKK/YPG hedeflerine düzenlediği hava harekâtı Avrupa'yı tedirgin etti. Almanya, Fransa, İsviç, Avusturya ve Avrupa Parlamentosu'ndan Türkiye'yi hedef alan açıklamalar geldi. Avrupa Parlamentosu Türkiye'ye "uluslararası hukuka saygı" çağrısı yaptı. Liberal sol çevreler TSK'nın harekâtına tepki gösterirken PKK/YPG destekçileri de Avrupa'daki kentlerde eylemler düzenledi. Türkiye karşıtı açıklamaların merkezi Almanya oldu. Sosyal Demokrat Parti (SPD), Yeşiller Partisi ile Sol Parti ve Özgür Demokrat Parti (FDP) kamuoyunun hareketlenmesinde etkili oldu. Almanya'da yapılan açıklamalarda Türkiye'yle birlikte İran da hedef alındı. **Sayfa 7'de**

EMEK - NAMUS - VATAN **Aydınlık**

AVRUPA

SAYI: 86

27 Kasım 2022 PAZAR

125.000
OKURA
ULAŞIYORUZ

TEK BAŞINA TASARRUF AVRUPA'YA ÇARE OLMAZ

TASARRUF ETKİLİ OLACAK MI?

ENERJİ fiyatlarının yükselmesi ve enflasyonun her ay rekor kırmaya yeni önlemleri de peşinde getiriyor. Avrupa, kış ayında krizin derinleşmemesi için her haneyi etkileyecek tasarruf hamlelerine gidiyor. 'Işıkları kapatın', 'soğuk duş alın' gibi bir dizi tasarruf önlemine yenileri ekleniyor. Almanya'daki Koblenz Üniversitesi enerji tasarrufu amacıyla çevrim içi eğitime geçeceği açıkladı. Erfurt Üniversitesi de hafta sonları kütüphaneyi kapatacak. Pekin bu tasarruf uzun vadede sürecek mi ya da etkili olacak mı? **Aydınlık Avrupa'ya konuşan Vatan Partisi Ekonomi Politikaları Bürosu Başkanı Hakan Topkurulu, siyasi kararlar alınmadan tasarrufun bir sonuç vermeyeceği görüşünde.**

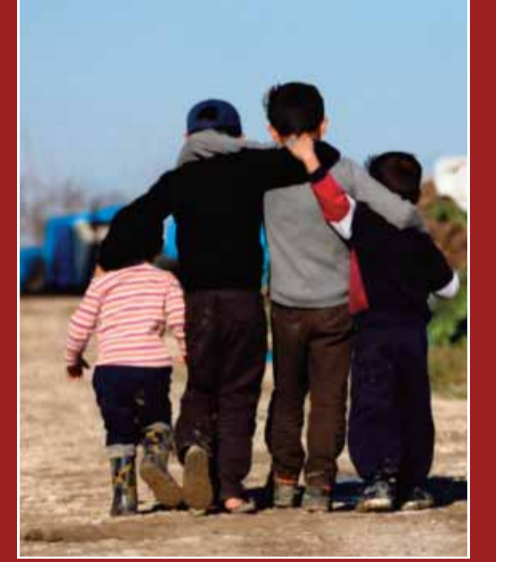
'AVRASYA İLE BİRLİKTE OLMALI'

TASARRUF politikası ile ilgili Ekonomist Hakan Topkurulu, şunları söyledi: "Avrupa, ABD'yi bırakıp aynı kıtada Avrasya ülkeleriyle beraber olmadan istedikleri kadar tasarruf yapınlar sonuçları perişanlık olur" ifadelerini kullanan Topkurulu, "Bir an önce ABD'yi bırakıp yüzlerini Asya dönmeliler" Özel sektörün yaşadığı, hakim olduğu ekonomilerde tasarruf ekonomisinin olamayacağını belirten Topkurulu, "Avrupa'nın tasarruf ekonomisine geçtiğini söyleyemeyiz ve geçemeyiz de" dedi. Topkurulu şu anda Avrupa'nın resesyonda olduğunu da belirtti. Yapılan tasarrufun resesyona etkilemeyeceğini söyledi. **■ Sayfa 6'da**

Türkgücü maçındaki PKK kıskırtması boşa çıktı

ALMANYA'NIN Münih kentine yakın Heimstetten'de oynanan Bayern Bölgesel Lig mücadelesi, PKK'lıların kıskırtmasına tanık oldu. Bayern Münih II ve Türkgücü arasında oynanan maçın başlamasından kısa süre sonra bir grup provokatör "FC Bayern Fanclub Kurdistan" yazılı bir pankart açtı. Türkgücü yetkilileri, PKK sempatanlarının açtığı sözde 'Kürdistan' yazılı pankartın kaldırılmasını istedi. Uyarıları dikkate almayan provokatörlere polis müdahale etti. Pankart kaldırıldı. Kıskırtma Türkgücü yönetiminin tepkisi ve polisin müdahalesiyle amacına ulaşamadı. Çıkan olayların ardından maç iptal edildi. **■ Sayfa 3'te**

18 BİNDEN FAZLA ÇOCUK KAYIP Avrupa'daki sığınmacı çocuklara ne oldu?

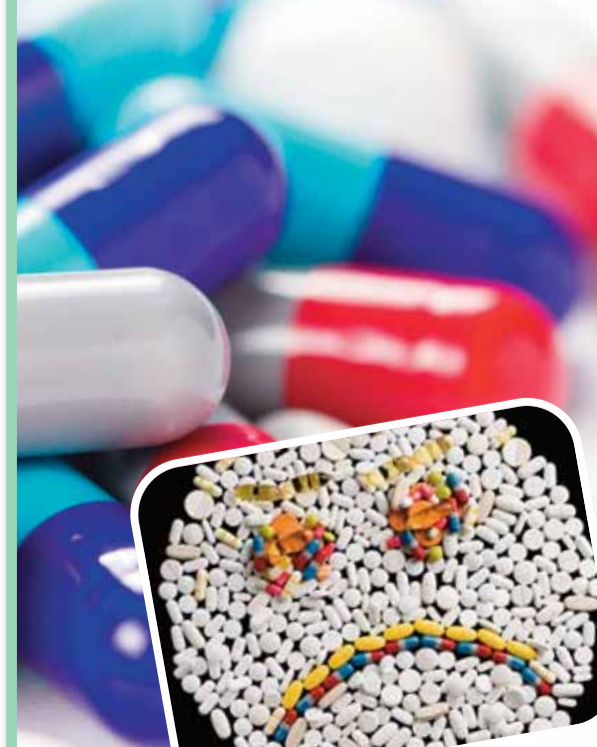
HER yıl binlerce çocuk Avrupa sınırları içinde kayboluyor. Resmî rakamlara göre Avrupa'da 2018 ile 2020 arasında 18 binden fazla göçmen çocuk kayboldu. Ancak uzmanlara göre kayıp çocukların rakamları daha da fazla. Sakarya Üniversitesi bünyesindeki Diaspora Araştırmaları Merkezi araştırmacılarından Zehra Hopyar "Avrupa'da kaybolan sığınmacı çocuklar, insan ticareti, organ mafyası, zorla dilendirme, fuhuş gibi faaliyetlerde kullanılmak üzere suç örgütlerinin hedefinde. Kaybolan çocukların en az yarısından bir daha haber alınmaması gibi korkunç bir tablo var" açıklaması yaptı. **■ Sayfa 3'te**

Hollanda tarikat okullarını denetleyecek

HOLLANDA hükümeti, çeşitli tarikat ve cemaatler tarafından organize edilen okulların denetim altında tutmak için harekete geçti. 18 Kasım 2022 tarihinde Temsilciler Meclisine konu ile ilgili yazılı açıklama gönderen, İlk ve Ortaöğretim Bakanı Dennis Wiersma, "Akşamları ve hafta sonu okulların denetlenmemesi toplum ve demokratik hukuk devleti için bir tehdit oluşturmaktadır" dedi. Bakan Wiersma, "Devlet bütçesinden finanse edilmeyen ve Eğitim Müfettişliği tarafından denetlenmeyen hafta sonu okullarında öğrencilere verilen eğitimin 'Paralel Toplum' oluşumunda etkin rol oynamaktadır" diyerek endişesini dile getirdi. Bakan yeni bir yasa için çalışacağını söyledi. **■ Ahmet Korkmaz'ın haberi sayfa 3'te**

'Gereksiz antibiyotik kullanımı ölüme neden oluyor'

HAVALARIN soğumasıyla birlikte hastalıklarda artmaya başladı. Bu da ilaç kullanımını artırıyor. Özellikle de hekim onayı olmadan kullanılan antibiyotikler adeta ölüme davetiye çıkarıyor. Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC), Avrupa'da her yıl 35 binden fazla kişinin gereksiz antibiyotik kullanımına bağlı antimikrobiyal dirençli enfeksiyonlardan öldüğünü ve bu sayıların önceki dönemlere göre arttığını duyurdu. İnsanların ateş düşürücü alması gibi antibiyotik kullanmaması gerektiğine vurgu yapan Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK) Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Önder Ergönül, Antibiyotikler kesinlikle ateş düşürücü, ağrı kesici özelliği olan, gelişmiş kullanılabilecek masum ilaçlar değildir. Sadece bakteriyel enfeksiyon varlığında, hekim tavsiyesiyle kullanılmalıdır" uyarısında bulundu. **■ İrem Güneş'in haberi sayfa 4'de**

	CENGİZ KÖSE 'Sivil direniş' yöntem ve hedef	Sayfa 2
	Dr. BERNA BRIDGE Öğretmenler Günü'müz kutlu olsun	Sayfa 2
	METİN AKGERMAN İngiltere'den haberler	Sayfa 8

DÖNÜM NOKTASI

Cengiz
KÖSE

cengiz_aut@outlook.com

HAYATIN günlük akışının durdurulmasından 'ilerici' bir eylem çıkar mı? Sistemin çarkını döndüren, alışkanlıkları değiştirebilirse evet. Değişim ise maddenin kaynağına köküne ulaşmakla mümkündür. Sorunun kaynağına ulaşmak istiyorsan akıma karşı yüzmeyi göze alacaksın. Sömürütün kaynağı, vahşi kapitalizmin kendisi değil mi? Dünyanın iklimini bozan temel etkenler fosil enerjisi, savaş sanayii, üretim anarşisi ve tekelleşmedir. Bir süredir iklim aktivistleri Almanya merkezlerinde en işlek caddeleri, otoyolları, liman girişlerini, müzeleri ve havaalanı pistlerini kapatarak, kamuoyunun dikkatlerini üzerine çekmeye çalışıyorlar. Kendilerini 'Son Nesil' (Letzte Generation) adıyla topluma duyuran aktivist gençler, eylemleri "insanlığın sonunu getiriyorlar son yüzüyle yaşıyoruz" gerekçesiyle, yaptıklarını vurguluyorlar. Geçtiğimiz günlerde Berlin'de bir bisikletli bayan, taşıt aracıyla çarpışarak aracın altına sıkışıp kalmıştı. Beklenen ambulans yolda hızla ilerlemeye çalışır, ancak aynı yolu önceden kesen iklim aktivistleri, trafiğin yoğunlaşmasına ve tıkanmasına sebep oldular. Maalesef büyük acı çeken bayan, şimdi beyin ölümüyle hastanede. Yapılan açıklamaya göre ambulansın önce, acil durum doktoru olay yerine ulaşmıştı ancak iyileşme başlanmıyordu. Aktivistler daha sonra üzüntülerini paylaştıklarını bildirdiler. Ancak geçmiş olsun dileklerini paylaşmalarına rağmen, eylemcileri 'hedef' olmaktan kurtaramadı. Olaydan sonra 'Son Nesil' aktivistlerine karşı, ana akım medyada linç girişimi başladı. "İnsanlığı kurtarmak istediklerini söylüyorlar, ama kendileri insan ölümüne neden oluyorlar" algısı, toplumda hızla yayılmaya çalışılıyor. 'Bild' gazetesine konuşan bazı yetkililer, bu eylemcilere yüksek para cezası kesilmesi diyor, bazıları da hapis cezasından söz ediyor. Bu arada gözaltına alınan çok sayıda aktivist var. Diğer uzmanlar 'Son Nesil' taraftarlarını katıkat yapılanmasına benzetiyorlar. Bunu da 'dünyanın, insanlığın ve zamanın sonu' söylemlerine dayandırıyorlar.

Bir başka analiz ise daha farklı. Bu da 'Son Nesil'i 1970'lerin Almanya'sındaki

'Sivil direniş' yöntem ve hedef

Kızıldoru fraksiyonu RAF'a 'benzetilmesidir'. İklim aktivistlerini yönetenlerin "ne pahasına olursa olsun en radikal biçimde eylemlerimizi gerçekleştirmeliyiz ve dünyayı ayağa kaldırmalıyız" propagandası, 70'lerin şiddet ortamı öncesi döneme 'işaret' ediyormuş. Çünkü iklim aktivistleri önce mala sonra 'cana' zarar verebilir deniliyor ve gerekçe olarak da 'ölümü' bile göze alabilmeleriymiş.

İKLİMCİLERİN AMACI NE?

İster 70'ler olsun ister günümüz olsun, bir siyasi hareketin hedef ve yöntemi bir birine zıt ise, sistem açısından halktan kopartılması daha da kolaylaşır. İklimcilerin amacı kamuoyunun dikkatini ve saygısını kazanarak belli güçleri harekete geçirecek, ekolojik olumsuz gidişatı önlemek ve doğayı dünyayla birlikte sürdürülebilir yaşanır hale getirmektir. Alman kamuoyunun yüzde 65'i iklim konusundaki duyarlılığını yapılan anketlerde gösteriyor. Toplumun çoğunluğu iklim konusunu ciddiye alıyorsa, 'Son Nesil'in bireysel eylemleri ve yöntemi kamuoyunda karşılık bulabilir mi? 'Son Nesil' banşıl 'sivil direniş' hakkımızı kullanarak toplumun değişeceğini ve değişimi hep birlikte yaşayacağımızı paylaşıyor. Banşıl 'sivil direniş'e katılmıyorsa, ni-

hayet hükümetin müzakereye hazır olacağı amaçlanıyor. Alman kamuoyunda çoğunluk 'Son Nesil'in hedefleriyle aynı görüşte. Yani kamuoyu zaten var ancak eylemin şekli ve yöntemi yine çoğunluk tarafından olumsuz eleştiriliyor.

Hedef ve yöntem bir de başka açıdan bakalım. Örneğin "Konkret" dergisi Almanya'nın 1960 ve 70'lerde, en yüksek trajik sosyalist yayınlarından biriydi. Bu dergide köşe yazılarıyla toplumun geniş kesimlerine ulaşan devrimci aydınlar da doğayı dünyayla birlikte sürdürülebilir yaşadığı ve Avrupa'daki rüzgâr, Sosyalizmin yükselişi yönündeydi. Alman solu, 68'den bu yana işçi sınıfı ve halk desteğiyle büyüyor ve kitleselleşiyordu. Kitlelere güçlü kalemlerle hitap eden bazı aydınlar, daha sonra Gladjo operasyonlarıyla, RAF örneğinde olduğu gibi şiddet ortamına sürüklendiler. Nihayet sosyalizmi hedefleyen aydınların güçlü kalemi elinden alınarak, silahla değiştirildi. "Devrimci terör" eylemleri silahlı gruplarla polis arasında devam etti. Artık bilimsellikten tamamen uzaklaşan sol radikalizmin, devrimin temel gücü olan işçi sınıfıyla bağı kopartılmıştı ve bir zamanların en tanınan aydını, sıradan kriminal şahsiyete dönüştürülmüştü. O dönemde 'komünizmin çocukluk hastalığı sol radikalizm' tuzağına, çok sayıda genç düşürüldü. Neredeyse bir nesil, hedef 'doğru' olsa da yanlış yöntemin kurbanı oldu.

SOSYAL MEDYA İLE DÜNYAYA SESİNİZİ DUYURABİLİRSİNİZ

Günümüzde herhangi bir gençlik hareketi, en geniş kamuoyuna ulaşabilme açısından büyük avantajlara sahip. Geçmişin analog dünyasında bildiri dağıtarak veya en işlek noktalara 'duvar yazılarıyla' mesaj paylaşma ve propagandanın yerini, dijital dünyada

sosyal medya aldı. Sosyal medyayla sadece bulunduğunuz bölgeye değil, bütün dünyaya sesinizi duyurabilirsiniz. Ancak hâla eski yöntemle takılıp kalandır var. İklim aktivistleri sosyal medyayı çok iyi kullanıyorlar. Dünyaya damgasını vuran mesajları gündemin en başında yer alıyor. Hava kirliliği ve sıcaklık artışıyla birlikte kuraklığın yaygınlaşacağı, kuraklıkların açlığa sebep olacağı ve sonunda milyarlarca insanın ölebileceği kaygısı, dünya kamuoyuna ulaşmış durumda. Ancak 'Son Nesil'e göre mesajın ulaşması yetmiyor. Çünkü onlara göre yetkililer sorumluluk almıyor ve insanlar problemin ciddiyetini bildikleri halde, olmamış gibi davranıyorlar. Gelecek nesillerin hayatı sözkonusu olduğundan dolayı, protest uyanlarını siyasi iktidarlara yapmaktalar. Önce hükümetlerin acilen, düzeltici önleyici faaliyetlere başlamasını önemle talep etmiyorlar 'sorumluluk al işini yap' diyorlar. Örneğin Almanya hükümetinin iklimle ilgili 'çözüm paketi' iklim aktivistleri Anayasaya 'aykırı' buluyor. Hükümetten ilk adım olarak iki talep isteniyor: Otoyollarda hız sınırının ve 9 avro luk aylık toplu taşıma bileti düzenlenmesi. Bu adımla CO2 oranı ve hava kirliliğinin azalması sağlanmak isteniyor. Bunlar kanunen geçtiği takdirde, 'Son Nesil' taraftarları yollar kesme eylemlerini birakacakmış. Acil sürdürülebilir önlemler için, önümüzde üç yılın kaldığı söyleniyor. Yapıldı yapıldı, yapılamazsa sonuçlarına katlanacağız mı? Yaklaşan ve görünen bir küresel tehlike, ancak ve ancak gerçekleşmeden önce önlenmelidir. İnsanlık sürdürülebilir yeni bir dünyada nefes alacağı günleri görmek istiyorsa insan, doğa ve teknolojiyi vahşi kapitalizmden kurtarmalı.

OXFORD'DAN

Dr. Berna
BRIDGE

berna.berna14@gmail.com

Öğretmenler Günümüz kutlu olsun

HER yıl gibi bu yıl da 24 Kasım'da Öğretmenler Günümüzü kutluyoruz. Bu yıl benim bir eğitmeni olarak tam tamına kırkuncu yılım. Kırk bir yıl önce, yirmi iki yaşında, üniversiteden mezun olup Elektronik Mühendisliği diplomasını aldım ancak yarıda bırakarak öğretmenlik, daha yüksek maaş değildi, eğitimsizlikti. Eğitim Fakültesinden mezun olmadığım için Milli Eğitim Bakanlığı beni eğitmeni olarak görevlendirmiyordu, formasyon arıyordu. Bunun üzerine eğitim fakültesine girdim ve öğretmen olabilmek için yüksek lisans yaptım. Yirmi üç yaşında ilk defa bir Eylül ayında matematik öğretmeni olarak lise son sınıfına girdim.

Dizlerim titriyordu, heyecandan, öğrencilerim benden 4-5 yaş küçüktü. Uzun yıllar her Eylül ayı, ilk derslerime girerken dizlerim heyecanla titirdi. İsimi hep çok ciddiye aldım. Sınav yaptığımda sabaha kadar sınav kağıtlarını bir gecede okuyup sınavın ertesi günü öğrencilerime notlarıyla dağıttım. Amacım sorular ve verdikleri yanıtlar daha belleklerini deyen yanlış yaptıkları soruların doğru yanıtlarını öğrenme-bilmeleriydi. 39 ateşim olsa dersse girdim, öğrencilerim geri kalmasın diye. Mesleğimi ve öğrencilerimi bu denli sevdim...

Lise öğretmenliğiyle başlayan kariyerim üniversite hocalığı ile sürdü. Bu defa üniversitede öğretmenler yetiştirdim, görevimizin ciddiyetini, etik ve sorumluluk yanını hep hissettirmeye çalıştım. Bugün kadim dostum bana yolladığı antik dünyanın önemli bir sözü, "Omnia mea mecum porto" doğrultusunda bir heyecanla yaptım işimi tam 40 yıl. (Latince: Benim olan her şeyi kendimde taşıyorum.)

Eğitimciliği bu bilgi topraklarını bir insanı olarak bu kadar ciddiye almak gerek, etik bir duruşla, mesleğimizi çok severek, öğrenciyi örnek olacağımız bilerek, onları yönlendirmeyi, şekillendirmeyi bilerek, böyle bir sorumluluk anlayışı içinde olmak gerek diye düşünüyorum. Öğrenci duruşunuzu anlar, gençtir, ergendir, mavi boncuk dağıtıp serbest bırakın ve pek bir şey öğretmeyen öğretmeni de zamanla, yetişkin olduğunda, geriye baktığında anlar, sorumlu ve ciddi, ona bir şeyler öğretmeye çalışan, onları yüreğiyle seven bilgi öğretmeni de anlar...

Birçok öğrencim doktor, mühendis, zor mesleklerin sahibi oldu, hep yüreğimle yetiştirdim, sorumluluktan, işten kaçmadım. Bir gün pişman olmadım, mühendisliği bıraktım diye. Öğrencilerim hep çalışkan, akıllı, saygılıydılar. Sonra yavaş yavaş dünya değişti, ülkemiz değişti, eğitim, yönetmelikler, eğitimin ciddiyeti, anlayışlar değişti. Artık dünya bilgi, bir duruşu olan, etik insanlar aramıyordu. Yanlış yapmanın yüzü kızarmıyordu yeni dünyada.

Anne babaların ve öğrencilerin birçoğu artık öğrenmek, gelişmek yerine en kolay yolu istiyordu, sınıf geçmek, kolay takdir teşekkür almak, dersi dinlememek, alın terine değer vermemek, ödev yapmamak, çalışmamak... yönetmelikler de bu doğrultuydu, herkes takdir teşekkür alıyordu, herkes sınıf geçiyordu. Bilgiyi belleğimizde tutmak da gerekmiyordu, yaklaşık birçok bilgiye minicik bir cep telefonunun internetinden ulaşmak mümkün, internet ve elektrikli kesilmediği müddetçe...

Aynı doğrultuda birçok öğrencinin, gencin öğretmene saygısı da kalmadı, saygısızlık özgürlük, hak aramak gibi algılanmaya başladı. Değişen bu dünya ve ülkemiz değerlerinde bir Öğretmenler Günümüzü daha kutlu olsun, biz eğitimciler yine de duruşumuzu, pusulamızı kaybetmeyelim, her zaman bizden öğrenecek bir öğrencimiz olacaktır...

Letsel Advies
Kandelaar Peroneenschude BV

KAZA MAĞDURUSANIZ, ÇÖZÜM BİZDE!

- Trafik kazaları
- İş kazaları
- Yurtdışı kazaları

Ücretsiz danışma telefon:
+31 88 808 78 88

Hollanda merkez adres:
Goudse Rijweg 400, 3031 CK Rotterdam / NL
info@kazauzman.nl - www.kazauzman.nl

ROTTERDAM +31 88 808 78 88
AMSTERDAM +31 20 410 94 84
DEN HAAG +31 70 410 94 88
UTRECHT +31 50 711 13 70
ARNHEM +31 26 781 00 91

TÜRKİYE'DEKİ TÜM HUKUKİ SORUNLARINIZIN ÇÖZÜM MERKEZİ!

Hollanda'da Türk Hukuku Hizmetleri

Türkiye'de avukat aramak yada Türkiye'ye gitmek zorunda değilsiniz, Türk hukuku Avukatınız Hollanda'da.

Her türlü Miras, Boşanma, Ceza, Emeklilik, Gayrimenkul ve Otomatik bilgi paylaşım işlemlerinizi için tek yer.

www.turkhukuku.nl
+31 88 808 78 88
Van Galenstraat 103, 3031 TD Rotterdam
Rotterdam Amsterdam Den Haag Arnhem

TURK HUKUKU
TEK MERKEZDEKİ ÇÖZÜM

Aydınlık AVRUPA Yıl: 2 Sayı/Nr.: 86 27 Kasım 2022 PAZAR

Yayın Sahibi:
İmece Basın ve Yayıncılık Ticaret Limited Şirketi

Genel Müdür
(Tüzel Kişi Temsilcisi)
Osman Erbil

Genel Yayın Yönetmeni:
Yener Güneş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Nadir Temeloğlu

Yazı İşleri Müdürü:
Meral Akkaya

Muhabirler:
Özgür Altınbaş, Can Çakır, Çiğdem Erçin, Yunus Emre Özgün, İrem Güneş, Şafak Erdem

Sayfa Tasarımı:
Mustafa Titz

Yönetim Yeri: Asmalı Mescit Mahallesi İstiklal Caddesi Deva Çıkması No: 3/4 Beyoğlu - İstanbul
İletişim: +90 1511 8958982 / avrupa@aydinlik.com.tr
Aydınlık gazetesinin her pazar yayınlanan ücretsiz ekidir.

Sosyal Medya Hesaplarımız
@aydinlikavrupa @AvrupaAydinlik

Aydınlık AVRUPA

İLANLARINIZI HEDEF KİTLENİZE ULAŞTIRALIM
SİZİ 125.000 KİŞİ İLE BULUŞTURALIM

AYRINTILI BİLGİ İÇİN:
+4915118958982 / avrupa@aydinlik.com.tr

AVRUPA'DA GÜNDE 17 SİĞINMACI ÇOCUK KAYBOLUYOR

Sığınmacı çocuklar Avrupa'da kayboluyor. Resmi rakamlar 18 binden fazla çocuğun kaybolduğu yönünde. Ancak uzmanlara göre kayıp çocukların rakamları daha da fazla. Vahim olan ise bu çocuklar insan tacirlerinin ve organ mafyasının eline düşüyor

SAVAS, açlık ve tehlikeden kaçıp yeni bir hayata başlamak için binlerce kilometre yol kat eden sığınmacı çocuklar, Avrupa'da kayboluyor.

Kayıp çocukların fuhuş ve insan ticareti gibi yasa dışı işlerde kullanıldığı pek çok kez uluslararası sivil toplum örgütleri tarafından belgelenmesine rağmen bu zamana kadar kaç çocuğun kaybolduğu, kaçının hayatta olduğu ve nerede buldukları tespit edilemiyor.

Sakarya Üniversitesi bünyesindeki Diaspora Araştırmaları Merkezi araştırmacılarından Zehra Hopyar, AA muhabirine, 20 Kasım Dünya Çocuk Günü dolayısıyla, Avrupa'da kaybolan sığınmacı çocuklarla ilgili değerlendirmede bulundu.

'GERÇEK SAYI DAHA FAZLA'

Avrupa'daki kayıp göçmen çocuk vakalarının 2015'teki mülteci kriziyle başladığını, son

yıllarda Avrupa genelindeki refakatçisi olmayan çocuk sayısının büyük oranda arttığını belirten Hopyar, her yıl binlerce çocuğun Avrupa sınırları içinde kaybolduğunu söyledi.

Hopyar, "Lost in Europe'un 2021'de yayımladığı raporda Avrupa'da 2018 ile 2020 arasında 18 binden fazla göçmen çocuğun kaybolduğu belirtildi yani Avrupa'da günde 17 sığınmacı çocuk kayboluyor. Araştırmacılar, bu konudaki verilerin genellikle eksik ve tutarsız olduğunu, bilgi toplama süreçlerinin resmi makamlarla işbirliğinden yoksun sürdürüldüğünü belirtiyor. Bu da bize gerçek sayının bunun çok üzerinde olduğunu düşündürüyor" dedi.

İngiltere, Almanya ve İtalya gibi bazı ülkelerde devlet gözetimindeki çocukların da kaybolduğunu söyleyen Hopyar, "İngiltere'de Temmuz 2021 - Ağustos 2022 aralığında 116 göçmen çocuğun kaybolduğu açıklandı. İtalyan hükümeti, 2022'nin ilk 4 ayında en az 2 bin 409 çocuğun kaybolduğunu duyurdu. Mayıs'ta Alman Federal Kriminal Dairesi, ülkede her yıl 1600'den fazla çocu-

ğun kaybolduğunu, bu çocukların yarısından fazlasının sığınmacı çocuklar olduğunu bildirdi" ifadelerini kullandı.

Artış gösteren kayıp göçmen çocuklar konusunda Avrupa'nın sessiz kaldığını vurgulayan Hopyar, hükümetlerin bu konuda elini taşın altına koyması gerektiğini dile getirdi.

'BU ÇOCUKLARA NE OLDU, NEREDELER?'

Artık rakamların ötesine geçip 'Bu çocuklara ne oldu, neredeler?' sorusunun cevabına odaklanmanın çok daha anlamlı olduğunu söyleyen Hopyar, "Avrupa'da kaybolan sığınmacı çocuklar, insan ticareti, organ mafyası, zorla dilendirme, fuhuş gibi faaliyetlerde kullanılmak üzere suç örgütlerinin hedefinde. Bu çocuklar, şiddet, cinsel istismar ve benzeri kötü muameleyle tehlikeli sektörlerde zorla çalıştırılıyor. Kaybolan çocukların en az yarısından bir daha haber alınmaması gibi korkunç bir tablo var" ifadelerini kullandı.

'AVRUPA KAYIP ÇOCUKLARA GÖZ YUMUYOR'

Hopyar, konunun Rusya-Ukrayna savaşı ile yeniden gündeme geldiğine işaret ederek, "Kayıp çocukların varlığını tüm dünya 2016'da Avrupa Birliği Polis Teşkilatı Euro-pol'un Avrupa'da çocukların kaybolduğuna ilişkin raporuyla fark etmişti. Rusya-Ukrayna savaşıyla bu konu tekrar hatırlandı. Savaş nedeniyle ülkelerinden ayrılmak zorunda kalan bu kişilerin yarısı çocuk. Bu çocuklar göç yolundaki zorlu koşullar nedeniyle kayboluyor ya da insan kaçakçıları tarafından kaçırılıyor" diye konuştu.

Devlet gözetimi altındaki çocukların da yeterince korunmadığını vurgulayan Hopyar, "Şiddet, istismar, insan ticareti gibi kötü muameleyle maruz kalan refakatçisiz çocukların güvenliğinin sorumlusu Avrupa ülkeleridir. Ancak her geçen gün artan rakamlara ve korkunç tabloya rağmen kayıp mülteci çocuklar meselesi, Avrupa'nın göz yumduğu en büyük hak ihlallerinden biri olarak anılmaya devam edecek" dedi.

'Fransa, çocuk hakları konusunda daha çok yol katetmeli'

BİRLEŞMİŞ Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Fransa'da yoksulluk ve istismardan ölüme değin çocukların haklarının garanti altına alınmasına ilişkin hükümete uyarıda bulunarak, çocuk haklarının korunmasının 5 yıllık dönemin öncelikleri arasında yer alması çağırısı yaptı.

UNICEF Fransa, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü dolayısıyla çocuk haklarına ilişkin rapor hazırladı.

Raporda, her 5 çocukta en az birinin yoksulluk sınırının altında yaşadığı vurgulandı. Raporda, Fransa'da her yıl 160 bin çocuğun cinsel tacize maruz kaldığı belirtildi, her 5 günde bir çocuğun ebeveynlerinden biri tarafından öldürüldüğü, 10 çocukta birinin psikolojik şiddete uğradığı ifade edildi. Ayrıca Fransızların yüzde 22'sinin çocukluklarında cinsel ve fiziki şiddete maruz kaldığı belirtildi.

TÜRKÜÇÜ MAÇINDA PKK PROVOKASYONU

BAVYERA Bölgesel Lig'inde mücadele eden Türküçü Münih takımının Bayern Münih II ile oynadığı maç, PKK'lıların provokasyonlarına sahne oldu. Bir grup Bayern Münih taraftarları açtığı "FC Bayern Fanclub Kurdistan" pankartı, tepkiyle karşılandı. Türküçü yönetimi pankartın kaldırılmasını istedi. Stadın özel güvenliği ve Bayern Münih yöneticilerinin uyarılarına uymayan provokatörlere polis müdahale etti. Geçen Cumartesi Heimstetten'de oynanan maçın öncesinde Türküçü yönetimi, terör örgütü PKK'nın İstanbul'da yaptığı saldırının ardından güvenlik önlemleri alınmasını talep etmiş, Bayern Münih'ten bu konuda yazılı taahhüt almıştı. Maçın başlamasının üzerinden iki dakika geçtikten sonra açılan pankart, hem ev sahibi Türküçü'nün hem de misafir takımın tepkisini çekti. Taraftarlara yapılan uyarılar etkisiz kalınca tribüne çevik kuvvet ekipleri yönlendi. Bunun üzerine yapılan müdahalede polis, cop ve biber gazı kullanarak pankartı aldı.

FUTBOL İÇİN KARA BİR GÜN

Olayın ardından açıklama yapan Türküçü Münih Başkanı Taşkın Akkay, Süddeutsche gazetesine verdiği demeçte pankartın daha önce de açıldığını hatırlattı. Temmuz ayındaki ilk maçta açılan

pankarta tepki gösteren takım yönetimi, durumu Bayern Münih kulübüne ilettiğine dikkat çeken Akkay, polis müdahalesinin gerekliliğine işaret etti. Olaya bir tepki de Bayern Münih II Teknik Direktörü Holger Seitz'den geldi. Seitz, olayı "futbol için kara bir gün" olarak yorumladı.

Münih'te 50'yi aşkın derneği bünyesinde bulunduran Münih Türk Dernekler Birliği sosyal medya hesabından kışkırtmayı kınayan bir açıklama yayınladı. Açıklamada Münih Türküçü'nün yalnız olmadığı, kışkırtmaların amacına ulaşamayacağı vurgusu yapıldı. ADD Münih Başkanı Abbas Aslandoğan konuya ilişkin yaptığı açıklamada, "Münih Türküçü takımımıza karşı PKK'lı provokatörlerin provokasyon girişimleri amacına ulaşmamıştır. Bu başarıyı değerli Türküçü yöneticisi arkadaşlara borçluyuz" dedi.

Çıkan olayların ardından maç iptal edilirken, olayların spor mahkemesine taşınması bekleniyor. Öncesinde ise bir açıklama da Bavarya Futbol Federasyonu'ndan (BFV) geldi. İnternet sitesinde yapılan açıklamada "Oyunun iptal edilmiş olması, hiçbir şekilde futbola uygun olmaz. Şiddetin hiçbir türünün sahalarımızda yeri yoktur! Olayın farklı şekilde değerlendirilmesi, spor mahkemelerinin görevidir" ifadeleri kullanıldı.

İlk ve Ortaöğretim Bakanı Dennis Wiersma

Hollanda'da tarikat ve cemaat okullarına denetim yolda

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

HOLLANDA hükümeti, çeşitli tarikat ve cemaatler tarafından organize edilen, akşamları ve hafta sonu okullarını denetim altına almak için harekete geçti. Bu okullar devlet bütçesinden finanse edilmeyen ve Eğitim Müfettişliği tarafından denetlenmeyen okullardan. 18 Kasım 2022 tarihinde Temsilciler Meclisine konu ile ilgili yazılı açıklama gönderen, İlk ve Ortaöğretim Bakanı Dennis Wiersma, "Akşamları ve hafta sonu okulların denetlenmesi toplum ve demokratik hukuk devleti için bir tehdit oluşturmaktadır" diyerek Nieuwsuur ve NRC tarafından 2019'da selef okulları üzerine yapılan araştırma sonuçlarına atıfta bulundu.

'PARALEL TOPLUM' ENDİŞESİ

Bakan Wiersma, "Devlet büt-

çesinden finanse edilmeyen ve Eğitim Müfettişliği tarafından denetlenmeyen hafta sonu okullarında öğrencilere verilen eğitimin 'Paralel Toplum' oluşumunda etkin rol oynamaktadır" diyerek endişesini dile getirdi.

"Bu konuda bir şeyler yapmazsak normal okullarımızdaki öğretmenlerimizin güzel çalışmaları yerle bir olacaktır" diyen Bakan Wiersma "Bakan olarak çocukları, öğrencileri ve öğretmenleri korumak benim görevim. Bu nedenle, çocuklar Hollanda toplumuna karşı kışkırtıldığında uygun şekilde davranabilmemiz için yeni bir yasaya gerek var. Eğitim müfettişlerine akşamları ve hafta sonu okullarında denetleme yetkisi için yasada bazı değişikliklerin yapılması gerekiyor. Yasa değişikliği kolay olmayacak, ancak hükümetin görev süresi içerisinde gerekli düzenlemelerin yapılması için çalışacağım" dedi.

CEI: 89 kişi cinsel istismara uğradı

KATOLİK Kilisesi'nin İtalya'da en üst düzey kuruluşu olan İtalya Episkoposlar Konferansı, (CEI) 2020-2021 döneminde reşit olmayan ve savunmasız 89 kişinin cinsel istismar mağduru olduğu açıklandı. 2020-2021 döneminde 89 kişinin cinsel istismar mağduru olduğu belirtilen raporda, mağdurlardan 61'inin 10-18 yaş grubunda, 12'sinin 10 yaşın altında ve 16'sının savunmasız yetişkinler olduğu aktarıldı. Raporun, söz konusu dönemde istismarı yapan 68 kişiyi ortaya koyduğu ifade edilerek, bunların 30'unun rahip, 23'ünün kilisede görevli ama herhangi bir dini rolü bulunmayan kişiler ve 15'inin de kilisede görevli diğer dini figürler olduğu kaydedildi.

Her yıl 1,3 milyon kişi trafik kazasında ölüyor

DÜNYA genelinde her yıl ortalama 1,3 milyon kişi trafik kazası nedeniyle hayatını kaybediyor. Her gün yaklaşık 3 bin 600 kişinin yollarda can verdiği kazalarda, kurbanlarının yarından fazlasını, yayalar, bisiklet ve motosiklet sürücüleri oluşturuyor. Dikkatsizlik, hız, alkol ve psiko-aktif madde kullanımı, kask ve emniyet kemeri takmama, yetersiz yol altyapıları, güvensiz araçlar, kaza sonrası ilk yardım hizmetlerinin yetersizliği, trafik kurallarının ihlaliyle yönelik caydırıcılığın düşük olması gibi faktörler ölümcül kazaların yaşanma riskini artırıyor.

EN ÇOK ÖLÜM ROMANYA'DA

Ölümlü trafik kazalarının büyük çoğunluğu dünyadaki araçların yaklaşık yüzde 60'ını bulandıran düşük ve orta gelirli ülkelerde gerçekleşiyor. Ölümlü trafik kazalarının en az yaşandığı kuta konumundaki Avrupa'da, nüfusuna oranla en çok trafik kazası ölümlerinin görüldüğü ülke Romanya. Online istatistik portalı Statista'nın verilerine göre, 2021 yılında Romanya'da her 1 milyon kişide 93 kişi trafik kazası nedeniyle hayatını kaybetti. Romanya'nın ardından Bulgaristan'da her 1 milyon kişide 81, Letonya'da 78, Karadağ'da 72, Polonya'da 59, Yunanistan'da 57 kişi trafik kazalarında yaşamını yitirdi.

İsveç'te bir daire, içinde ölü varken satıldı

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

İSVEÇ'İN Göteborg kentinde terk edilmiş bir daireyi satın alan yeni sahibi ürkütücü bir sürprizle karşılaştı. Yaşlı daire sahibi yıllardır dairesinde ölmüş olmasına rağmen kimse fark etmedi. Satışın ardından yaşlı adamın cesedi bulundu. Faturalarını ödemediği için icraya verilen yaşlı daire sakininden bir ses çıkmayınca mayıs ayında daire satışı çıkarıldı. İsveç medyasına göre; icra memuru, daireyi olduğu gibi çöplerle dolu ve çöp ko-

kan bir halde satışa çıkarttı.

Haziran ayında daireyi satın alan yeni sahibi, birkaç hafta sonra evi temizlerken çöplerin arasında bir cesetle karşılaşınca şaşkına döndü ve olayı polise bildirdi. Polisin yaptığı araştırmaya göre, ceset dairenin eski sahibine ait, seksen yaşlarında ve en az iki yıldır ölmüş olduğu ortaya çıktı.

KAYIP BABANIN KIZI ÜZGÜN

Babasıyla yıllardır arasının açık olduğunu söyleyen kayıp babanın kızı, dairenin düzgün bir şekilde

aranmamış olması ve icra memurunun daire sahibinin nereye gittiğini öğrenmek için akrabalarıyla iletişime geçmediği için üzgün ve babasının kişisel eşyalarını geri istiyor.

Daireyi satan icra yetkilisi, "Benzer durumlarla çok karşılaşıyoruz, mal sahibinin ölü bulunması çok yaygın, akrabaları ve yakınları bilgilendirmek protokolün bir parçası değildir. Gizlilik nedeniyle eşyalarının incelenmediğini ve sonuç olarak dairenin içindeki cesedin gözden kaçtığını" söyledi.

ENDİŞE VERİCİ RAPOR

Gereksiz
antibiyotik
kullanımı
can alıyor

Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC), Avrupa'da her yıl 35 binden fazla kişinin gereksiz antibiyotik kullanımına bağlı antimikrobiyal dirençli enfeksiyonlardan öldüğünü ve bu sayıların önceki dönemlere göre arttığını duyurdu. Prof. Dr. Önder Ergönül, "Ateşi yükselenler bile antibiyotiğe başvuruyor. Antibiyotikler masum ilaçlar değildir" dedi

IREM GÜNEŞ

AVRUPA Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC) tarafından yayımlanan rapora göre, 2016-2022 döneminin verileri, gereksiz antibiyotik kullanımına bağlı antimikrobiyal dirençli enfeksiyonlardan ölenlerin sayısının önceki dönemlere göre arttığını gösterdi. Avrupa'da her yıl 35 binden fazla kişi gereksiz antibiyotik kullanımı yüzünden ölüyor. Bu tür enfeksiyonların insan sağlığı üzerinde, grip, tüberküloz ve HIV/AIDS virüsleri benzeri etkisi bulunuyor.

Bu türden en düşük enfeksiyonlar Avrupa'nın kuzeyinde, en yüksek enfeksiyonlar ise Avrupa'nın güneyinde ve doğusunda ki ülkelerde bildirildi. Antibiyotik kullanımıyla ilgili merak edilenleri Yeni Enfeksiyonlar Grubu Sorumlusu ve Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK) Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Önder Ergönül, 18-24 Kasım Dünya Antimikrobiyal Farkındalık Haftası dolayısıyla Aydınlik Avrupa'ya anlattı.

“ANTİBİYOTİKLER AĞRI KESİCİ, ATEŞ DÜŞÜRÜCÜ DEĞİL”

Havaların soğumasıyla birlikte hastalıklarda artmaya başladı. Bu da ilaç kullanımını artırıyor.

Hastaların ateşi yükseldiğinde, aspirin gibi antibiyotik kullanma alışkanlığı olduğuna değinen Prof. Dr. Önder Ergönül, antibiyotiklerin özenle kullanılması gerektiğine vurgu yaptı. Dr. Ergönül, “İnsanların ateş düşürücü alır gibi anti-

biyotik kullanmaması gerekiyor. Antibiyotikler kesinlikle ateş düşürücü, ağrı kesici özelliği olan, gelişmiş kullanılabilecek masum ilaçlar değildir. Sadece bakteriyel enfeksiyon varlığında, hekim tavsiyesiyle kullanılmalı gerekir” diye konuştu.

Dr. Ergönül, “Solunum yolu enfeksiyonu geçirdiğinde ana etkeninin %80'i virüs olduğu için antibiyotik bunlar üzerinde etkili değildir” ifadelerini kullandı.

'ANTİBİYOTİĞİN YERİNE VERİLEBİLECEK ALTERNATİF BİR İLAÇ YOK'

Antibiyotik, bakteriyel enfeksiyonlar olduğu zamanlarda kullanılması gerek-

tiğine vurgu yapan Dr. Ergönül, “Gereksiz kullanım antibiyotik direncine, yani gerçekten gerekli olduğunda antibiyotik etkisiz kalmasına yol açıyor. Direnç gelişmesi durumunda tedavi etme şansı olmuyor. Çünkü antibiyotiklerin yerine verilebilecek alternatif bir ilaç yok. Bu yüzden çaresiz kalıyoruz” dedi.

Dr. Ergönül, antibiyotik direncinin tedavilerini zorlaştıracağı gibi komplikasyon ve ölüm oranlarını da artırabileceği uyarısında bulundu.

Hekimin reçete etmedikçe antibiyotik kullanılmaması gerektiğini vurgulayan Dr. Ergönül, “Hekiminizin önerdiği dozun tamamını, önerilen sürede kullanın” tavsiyesinde bulundu.

'2050 YILINDA 10 MİLYON İNSAN HAYATINI KAYBEDECEK'

KLİMİK Derneği Antibiyotik Direnci Çalışma Grubu'nun 18-24 Kasım 2022 Antibiyotik Farkındalık Haftası için yaptığı açıklamada, “Gerekli önlemler alınmadığı takdirde 2050 yılında 10 milyon insanın antibiyotiklere dirençli mikroorganizmalarla gelişen enfeksiyon hastalıkları nedeniyle hayatını kaybedeceği ve dirençli enfeksiyonlara bağlı ölümlerin kanser, trafik kazaları gibi birçok ölüm sebebinin geçerek ilk sıralara yerleşeceği öngörülmektedir” ifadelerine yer verdi.

Hollanda'da eğlence amaçlı narkoz gazı kullanımı yasaklandı

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

HOLLANDA halk arasında "gülme gazı" olarak da bilinen narkoz gazının, eğlence amaçlı kullanılmasını ve satışını 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren yasakladı. Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığı, halk sağlığını ve trafik güvenliğini ciddi şekilde tehdit ettiğini gerekçe gösterilerek narkoz gazının "uyuşturucu madde" kapsamına alınarak kullanımının yasaklanması için 30 Mayıs 2022 tarihinde Danıştay'a başvurmuştu. Danıştay, narkoz gazının tıbbi alanda da kullanıldığına dikkat çekerek 18 Temmuz 2022 tarihinde, "yasaların uygulanmasında sorunlar yaşanacağı gerekçesiyle" Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığının talebini geri çevirerek, narkoz gazının eğlence amaçlı kullanım ile tıbbi kullanım arasındaki ayırımı yeterince açık bir şekilde ortaya konmasını tavsiye etmişti.

Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığı, bu tavsiye doğrultusunda narkoz gazının 1 Ocak 2023 tarihinde itibaren yasaklı maddeler listesine alınacağını açıkladı. Polis kayıtlarına göre geçen son üç yılda narkoz gazı (N2O) kaynaklı bin 800 trafik kazası meydana geldi ve bu kazalarda 63 kişi hayatını kaybederken, 363 kişi de ağır yaralandı.

Genellikle tıbbi alanda kullanılan narkoz gazı, trafikte çıkan direksiyon başındaki sürücüler tarafından kullanıldığında kaza sayısının artmasında büyük bir etken olduğunu söyleyen yetkililer, sürücülerin narkoz gazı kullanımı sayısının artmasını "endişe verici" olarak değerlendirerek hükümetten söz konusu gazın "uyuşturucu" listesine alınması için mücadele ediyorlardı.

NARKOZ GAZI NEDİR?

Narkoz gazı (N2O) basınç altında sıvılaşan ve çok farklı isimle bilinen bir gazdır. Azot protoksit, nitrogen protoksit veya güldürücü gaz, gülme gazı adıyla da bilinir. Bunun nedeni az miktarda solunduğunda sinir gevşetici ve rahatlatıcı etkisinin gülmeye sebep olmasıdır.

Sıvı ya da gaz formunda olan narkoz gazı kullanım alanı hayli geniş gazlardan biridir. Renksiz, hafif hoş kokulu olan Narkoz gazı oksijensiz ortamda uzun süre solunduğunda öldürücü etki gösterebilir. Tehlikeyi ortadan kaldırmak için kişi hemen temiz havaya çıkarılmalıdır. Eğer solunum durmuşsa suni teneffüs yapılması gerekir.

Hayvansal gıdalarla beslenenler dikkat!

Tip 2 diyabet riski artabilir

YAPILAN araştırmalar sonucunda düşük karbonhidratlı ve hayvansal gıdalarla beslenenlerin tip 2 diyabet riskini artırdığı bildirildi. Düşük karbonhidratlı ve protein ağırlıklı beslenerek kilo verme yöntemi yaygın olarak tercih edilse de bunun uzun süreli etkileri diyabet riskini artırabilir.

Usnews'in haberine göre, Amerikan Kalp Derneği tarafından yürütülen çalışmada, düşük karbonhidratlı diyetlerde protein ve yağ kaynağının tip 2 diyabet gelişimine etkisi araştırıldı. Bu kapsamda, araştırmacılar, 1984-2017 yılları arasında 203 bin 541 yetişkinin beslenme verilerini analiz etti. Araştırmacılar, protein ve yağ hayvansal gıdalardan elde ederek düşük karbonhidratlı beslenen kişilerde tip 2 diyabet gelişme riskinin yüzde 35, protein ve yağ bitkisel gıdalardan alan kişilerde ise bu oranın 6 puan daha düşük olduğunu tespit etti.

Bitkisel gıdalarla beslenen kişilerde, rafine şeker alımının düşürülmesi halinde ise tip 2 diyabet gelişme riskinin yüzde 15 daha düşülebileceği görüldü.

Kuş gribi yeniden yükselişe geçti

AVRUPA kuş gribi salgını ile boğuşuyor. Bugüne kadar görülmemiş genişlikte yaşanan salgının yabani kuşlar arasında da hızla yayılması endişeye neden oldu.

Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi tarafından yayımlanan rapora göre, 2021-2022 verileri, Avrupa kıtasında bugüne kadar görülen en büyük kuş gribi salgınının yaşandığını gösterdi. Rapora göre virüs, Avrupa'da 37 ülkeyi etkiledi.

Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci tavuk üreticisi olan Fransa'da Tarım Bakanlığı geçtiğimiz hafta evcilleştirilmiş kümes hayvanlarında ve yabani kuşlar arasında vakaların artmaya devam ettiğini açıkladı.

36 BİN 500 ÖRDEK İTLAF EDİLDİ

Fransa'nın Morhiban kentinde 13 Kasım'da bir çiftlikteki kuş gribi vakasının tespiti üzerine yetkililer, işletmede bulunan 36 bin 500 ördeği itlaf etti.

Ayrıca yakındaki iki çiftlik önlem amaçlı boşaltıldı, salgının başladığı çiftliğin çevresindeki 10 kilometrelik alan gözetim altına alındı.

Kent belediyesi, çiftlik sahibinin zararlarının telafi edileceğini açıkladı.

Berlin'deki hayvanat bahçesi kapatıldı

ALMANYANIN başkenti Berlin'deki hayvanat bahçesi, kuş gribi vakasının ortaya çıkmasının ardından kapatıldı. Berlin Hayvanat Bahçesinden yapılan açıklamada, Avrupa'da kuş gribinin arttığı, 13 Kasım'da ölen çekic başlı leylekte kuş gribinin tespit edildiği ve laboratuvar tarafından doğrulanmasının ardından hayvanat bahçesinde önlemlerin alındığı ifade edildi.

Açıklamada, kuşlar için karantina uygulanmaya başlandığı ve hayvanat bahçesinin ziyaretçilere kapatıldığı bilgisi paylaşıldı. Berlin Hayvanat Bahçesi Müdürü Christian Kern de başka hiçbir hayvanın kuş gribi semptomu göstermediğini ancak yine de tüm kuşlarda kuş gribi testinin yapılacağını belirtti.

Fişi çekilecek hastalara aileleri ve TÜRKİYE UMUT OLDU

Ali DEVELIOGLU

HOLLANDA. Dilara Şahin o sırada henüz 24 yaşında. Noel öncesi günlerde vücudundaki ağrıları nedeniyle hastaneye kaldırılıyor. Enfeksiyon denilerek evine gönderiliyor.

Ancak genç kadının durumu kötüleşmeye devam ediyor ve günlerce süren belirsizlikten sonra sonunda akut lösemi teşhisi konuluyor. Zwolle'deki İslam Hastanesi doktorları hemen kemoterapiye başlıyorlar.

Babası Oğuz Şahin, yılbaşı gecesi Dilara'nın aniden yapay komaya girdiğini ve bir kalp-akciğer makinesine bağlandığını söylüyor: "Onkoloji bölümünün yoğun bakım ünitesindeydi. İki hafta geçmeden doktorlar yapabilecekleri bir şey olmadığını ve Dilara'nın artık kalp-akciğer makinesi olmadan yaşayamayacağını söylediler. Ne söylediysem işe yaramadı, fikirlerini değiştiremedim. Doktorlar son kararlarını vermişlerdi. Burada mümkün değilse, başka bir ülkeye götürülemiyordum. Ambulansla, önce havaalanına, sonra uçakla Türkiye'ye ya da Almanya'ya? Mümkün değil, dediler.

Diğer bir hasta da bu

durumdaydı ve kalp-akciğer makinesine bağlı olduğundan ambulansla taşınamamıştı ve öldü dediler."

Kızlarının bu kadar kısa sürede ölümüne terk edilmesi aile için kabul edilemezdi. Baba Oğuz Şahin: "Kızımı ölüme terk edilince, mücadele etmeliydim. Etmezsem benim için ömür boyu sürecek bir travma olurdu. Bana 'Neden ısrar ediyorsun?' dediler. Yüzde sıfır bile yaşama şansı olmadığını, böyle durumlarda bu kararı aldıklarını söylediler. Ben de onlara şöyle cevap verdim: 'Yüzde sıfır diyorsunuz ama bizim inancımıza göre o sıfırın yanında bir virgül vardır, yani yüzde sıfır virgül bir! İnsan bir amaç için savaşsın her zaman bir şans vardır!'"

Oğuz Şahin, onlarca yıldır Hollanda'da. Dilara Hollanda'da doğup büyümüş. Şahin: "Böyle bir fişi çekme bizzat cinayettir. Ben kızımı öldüremedim."

Aile bir yandan dava açarken, bir yandan da medyadan yardım istiyor. RTL Nieuws medya ve bazı gazeteler olayla ilgili haber yapıyorlar. Ama doktorlar ısrarını sürdürüyor!

Ailenin başvurusu Türk makamları tarafından kabul edilmez, açtıkları davayı iptal ediyorlar ve genç kız ambulansla Amsterdam havaalanına, oradan da Türkiye'nin gönderdiği ambulans uçakla Türkiye'ye getiriliyor.

İstanbul'da Pendik Hastanesi'nde tedavi altına alınan Dilara, birkaç hafta içinde ayağa kalkıyor, konuşmaya başlıyor. Baba Şahin: "İstanbul'a geldikten bir buçuk ay sonra sanki bebek olarak yeniden doğdu! Çünkü yürümeyi, su içmeyi, yemek yemeyi unutmuştum. Başımı sağa sola bile çeviremiyordum önceleri. Zwolle'deki hastanede ciğerlerindeki sıvıyı çıkaramadıklarını söylemişlerdi, ama İstanbul'da bu sorun çözüldü. Her gün yanında kaldım. Kızın ellerini hareket ettirmeyi, yemek yemeyi, tekrar gülümsemeyi öğrettik. Artık her gün sohbet ediyoruz. Oturduğumuz yerde, yan yanayken bile birbirimizi özlüyoruz. Gazetelerde kendisiyle ilgili haberleri okuyunca çok şaşırı. Kardeşinin kemik iliği eşleşmiş durumda, doktorlar kızına kemik iliği nakli yapmaya hazırlanıyor. Kızımın en büyük hayallerinden biri İstanbul'u görmektir, İstanbul'u birlikte gördük ve o anları ölümsüzleştirdik. Her gün çocuğumun kokusuyla ciğerlerimi dolduruyorum. Hep birlikteyiz, her saat bir ömür gibi geliyor. O bize bakıyor, biz ona, birlikteyken bile birbirimize doyamıyoruz."

'O GÜNDEN SONRA ELİNİ HİÇ BIRAKMADIM'

Birçok Avrupa ülkesinde, özellikle Hollanda'da hastanelerin yoğun bakım ünitelerinde birçok göçmen kökenli hasta Dilara örneğini yaşadı. Özellikle korona salgınından sonra sıklaşan bu örnekler, göçmenlerde endişe yaratıyor. Vakaların çoğu korona ile ilgiliydi ve bazıları Hollanda medyasına yansdı: İlhan Duman, Selahattin Kandaz ve Musa Tunçer vakaları.

Yansımayanlardan biri Nimet hanım vakası idi. Doktorlar Gülay'a koronavirüs nedeniyle hastaneye kaldırılan annesi Nimet Hanım'ın fişini çekeceklerini söyleyince Gülay'ın tepkisi Dilara'nın babasından farklı ol-

'BABANI NE KADAR DA ÇOK SEVİYORMUŞSUN'

ALMELO'LU dükkan sahibi Mehmet Erdem (67), solunum şikayetleri ve yüksek ateş nedeniyle koronaya yakalandıktan birkaç gün sonra ambulansla Almelo'daki ZGT hastanesine kaldırılıyor. Altı hafta karantinada tutuluyor. Çoğunlukla bilinçsiz halde. Altıncı hafta doktorlar aileye tedaviye devam etmenin anlamsız olduğunu ve fişinin çekileceğini söylüyorlar.

Mehmet Erdem: "Oğlum isyan ediyor. Böyle bir karar asla kabul etmeyeceğini söylüyor. Sanırım doktorları etkilemiş, bana bir hafta daha verdiler. Çare ararken Amsterdam'da durumu benim gibi ağır olan Türk asıllı birinin 4-5 ay önce ambulans uçakla Türkiye'ye götürüldüğünü duymuş. O kişi orada iyileşmiş, hatta Hollanda'ya dönmüş. Oğlum o kişiyi Amsterdam'da bulup bilgi almış."

Aileyi bir mutluluk duygusu sarıyor. Deventer'deki

Türk Konsolosluk görevlisi, işlemleri anlatır, gerekli başvuruları verir. Oğlu bu belgelerle birlikte ZGT Hastanesi doktorlarına geri dönerek izin istiyor.

ZGT'nin doktorları, Türkiye'nin ambulans uçak gönderceği haberi karşısında şaşkına dönüyor. Erdem: "İlk başta inanmadılar. Sonunda dediler ki: 'Onsuz yaşayamayacağını şimdi anladık, babanı ne kadar da çok seviyormuşsun. Bu durumda kararımızı değiştireceğiz, tekrar deneyeceğiz.'" Tekrar tedaviye devam etmeyi kararlaştıran doktorlar beni yoğun bakıma aldılar. Dört ay orada kaldım. Şimdi çok iyiyim, kendi işimi kendim yapabiliyorum artık. Oğlum ve Türkiye'nin yardım haberi olmasaydı ben şimdi ölmüş olurum. İlk başlarda farklıydı ama, sonradan yoğun bakımda bana iyi baktılar. Haklarını yiyemem. Bir insanın hala nefes almasını ona yardım etmek için yeterli olduğuna inanıyorum."

doktorun anneye bir hafta daha süre verdiğini duyunca ilk iş sürekli annesinin elini tutmak olur. Brakırsa öleceği gibi gelir.

24 saat annesinin yanındaki bir yatakta yatıp uyumaya başlıyor. Rotterdam'daki Türkiye Başkonsolosluğu, başvuruda bulunabileceğini, bir süre beklemesi gerektiğini söylüyor. Ama doktorlar sadece bir haftalık izin vermişlerdir.

KENDİ AKCİĞERİNİ VERMEK

Bütün bu çabalar etkili olamayınca Gülay sonunda sorunu kendi başına çözmeye karar verir: kendi ciğerlerinden birini annesine vermek!

Hatta gerekirse her iki ciğerini de, kendi hayatı pahasına. Doktorlar Gülay'ın çok ciddi olduğunu anlıyor. Bunun mümkün olmadığını söyleseler de ikna edemiyorlar.

Derken, birkaç gün sonra, Optiflow göstergesi nihayet ilk kez 70'in altında, ardından 60'in altında bir değer gösteriyor. Anne artık sık sık ciğerini nefes alabilmeye başlıyor.

Bu gelişmeyi yakından izleyen kadın doktor üzgün bir ifadeyle yatağının başucuna geliyor ve fişi çekme yanlısı kararından dolayı Gülay'dan özür diliyor. Karşılığında Gülay ona ertesi gün kocaman bir buket çiçek veriyor. İki hafta sonra anne tamamen iyileşiyor. Mahallesindeki göçmen komşuları, "Yalnız olsaydı, annesi şimdi hayatta olmazdı" diye konuşuyorlar.

Gülay'ın evde karantinadaki babası da her gün iyileşmekte, neredeyse tamamen, ama bir gün. Ta ki bir gün Gülay eve gelince onu yerde yataarken görene kadar.

Acil servise babaya inme indiği ve felç geçirdiği anlaşılıyor. Halen pozitif olduğu için hastanesinin karantina koşullarına yatırılıyor. Gülay: "Vücudu felç olmuştu, konuşmıyordu. Geçmişte kalp ameliyatı geçirmişti. Doktorlar, 'Yoğun bakım ünitesi, yaşama şansı olan başka hastalarla dolu, bu yüzden onu oraya koyamayız' dediler. Ama yoğun bakımda iki yatak boştu, gördüm. İki uzman doktor, daha fazla acı çekmemesi gerekçesiyle, morfinle hayatına son vermeye karar verdi." Gülay iki doktora başvurarak sesini yükseltiyor: "Yoğun bakım istiyoruz doktor." Doktor: "Üzgünüm, bu imkansız."

Sadece iki gün daha ertelemeye ve babasına göz kulak olmaya karar veriyor doktorlar, o da Gülay'ın ısrarıyla. Gülay: "Acil servise bu kadar ağır ve felç getirilen bir insanın yoğun bakıma alınmamasını ve aksine daha ilk gün hayatına son vermeye karar vermemelerini kabul edemedim. İki doktor nasıl olur da ilk bakışta, bir başkasının hayatına karar verebilir. Babamı tıbben doğru dürtür araştırmadılar bile. Bence o sırada insanı bir zihniyet sorunu vardı açıkça ortada. Sonraları felç durumlarında standart bir hastane protokolü olduğunu öğrenecektim. Ama babama uygulanmamıştı. İki gün sonra, onun ölüm haberini aldığımda çok oldum. Kanıtım olmadan kimseyi suçlayamam ama yine de benim bilgim olmadan morfin vererek ötenazi yapıldığından şüpheleniyorum. İnme durumu protokollüne uyulması gerekliydi. Ayrıca bir başka hastahane veya başka uzmanlardan ikinci bir görüş alma fırsatım da olmadı. Kimseyi suçlamıyorum, bu uygulama tamamen alışılmışın dışındaydı ve babam artık yok."

Haftaya devam edecek

LNG öngörülenin iki katına mal olacak

ALMANYA Ekonomi ve İklim Koruma Bakanlığı, ülkenin enerji arzını güvence altına almaya yardımcı olacak yüzer sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminallerinin satın alınması ve bakımının öngörülenin yaklaşık 2 katına mal olacağını bildirdi.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, daha önce 2,94 milyar avro bütçe ayrılan LNG terminallerinin satın alınması ve bakımının 6,56 milyar avroya mal olacağı hesaplanıyor.

Bakanlık, söz konusu terminallerdeki fiyat artışında ilave alt yapı ve işletme maliyetlerinin etkili olduğunu kaydetti.

"Çok sayıda paydaşla yapılan kapsamlı istişarelerde daha fazla ek maliyet belirlendi" ifadesine yer verilen açıklamada, Rusya'dan gaz arzının azaltılmasının ve ardından kesilmesinin LNG terminallerini "kesinlikle gerekli" kıldığını altı çizildi.

Belçika'da 4 gün çalışma yürürlüğe girdi

BELÇİKADA çalışanlara haftada 5 gün yerine 4 gün çalışma imkanı veren uygulama başladı. Koalisyon hükümetini oluşturan partilerin çalışma hayatında reformla ilgili haziran ayında yaptığı anlaşmadan sonra çıkarılan düzenleme, 21 Kasım'da yürürlüğe girdi. Düzenlemeyle çalışanlar 4 gün çalışma imkanı için işveren talepte bulunabilecek. Çalışan isterse ve işverenle anlaşsa haftalık 38 saat olan çalışma süresini 5 gün yerine 4 günde tamamlayabilecek. Bu imkanı değerlendirebilenler 3 gün hafta sonu izni yapabilecek veya fazladan oluşan 1 günlük iznini hafta içinde kullanabilecek. Bu imkan işverenle anlaşma sonucu 6 ay boyunca devam edebilecek. Anlaşma 6 ayın sonunda da karşılıklı mutabakatla sürdürülebilir. İşverenlerin bu yönde talebi reddetme hakkı bulunuyor. Ancak reddin haklı bir gerekçeyle dayanması isteniyor. Bazı kuruluşlar, uygulamayı eleştirerek iş yükünün 5 gün yerine 4 güne yoğunlaştırılmasının iş yerleri bakımından sakıncalarına dikkat çekiyor. Ayrıca çalışanların uzun saatler çalıştıktan sonra evlerine giderken harcanan zamanla birlikte çok uzun süreleri ev dışında geçirebileceği, bunun da olumsuz etkiler yaratabileceği belirtiliyor.

Noel enerji krizinin gölgesinde kaldı

ALMANYADA kökeni 14. yüzyıla uzanan geleneksel Noel pazarları, bu yıl enerji krizinin etkisi altında düzenlendi.

Tüm Almanya'da kurulan yaklaşık 2 bin Noel pazarında bu yıl enerji tasarrufu ön plana çıktı. Noel pazarlarında enerji tasarruflu ışıklandırmanın kullanılması dikkat çekiyor. Bazı pazarlarda ışıklandırma sadece saat 22.00'ye kadar yapılacak. Çoğunlukla şehir merkezlerindeki geniş meydan ve caddelere kurulan pazarlarda süslü, rengarenk kulübelerde hediyelik eşya, yerel yiyecek ve içecekler, takı, süs eşyası, giyecek, biblo ve ev yapımı yılbaşı süsleri gibi çeşitli ürünler satılıyor.

Eski Başbakanın enerji uyarısı:

Tedarik zincirinin düzenlenmesi gerekiyor

Gerhard Schröder

ESKİ Almanya Başbakanı Gerhard Schröder, enerji piyasasında fiyatların makul seviyede kalması için arz güvenliği ve tedarik zincirinin düzenlenmesi gerektiğini belirterek, "Yoksa kendimizi çok ciddi gaz sıkıntısının içinde bulabiliriz. Rus gazına her zaman erişimimizin olmayabileceğini bilmemiz gerekiyor" dedi. Nord Stream AG ve 2 AG'nin Hissedarlar Komitesi Başkanlığı görevini yürüten Schröder, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı himayesinde "Enerji ve Jeopolitik Özel" temasıyla düzenlenen 12. Antalya Enerji Zirvesi'nin özel oturumunda konuştu. Avrupa'da birçok firmanın ani fiyat artışlarıyla karşı karşıya kaldığını dile getiren Schröder "Enerji fiyatlarının makul seviyede kalması için enerji tedarik güvenliğinin sağlanması şart" ifadesini kullandı. Schröder, fiyat artışlarının yaşandığı bu dönemde doğal gaz şirketlerinin büyük karlar elde ettiğine dikkati çekerek, şunları kaydetti: "Bütün bu tedarik zincirinin düzenlenmesi gerekiyor. Yoksa kendimizi çok ciddi gaz sıkıntısının içinde bulabiliriz. Avrupa'nın ve Almanya'nın ana gaz tüketicileri savaşın önce 90-95 milyar metreküp doğal gazı Rusya'dan ithal ediyordu. Bu, yerine alternatif konulması çok zor bir miktardır. Bu savaş bir şekilde bitirmemiz şart. İşin politik kısmı da var. Bizim her geçen gün daha dikkatli olmamız lazım. Rus gazına her zaman erişimimizin olmayabileceğini bilmemiz gerekiyor."

'Avrupa istediği kadar tasarruf yapsın işe yaramaz'

Avrupa ülkeleri enerji krizine karşı tasarruf önlemleri almaya devam ediyor. 'Işıkları kapatılacak', 'battaniye kullanın', 'soğuk duş alın' gibi bir dizi önleme her gün bir yenisi ekleniyor. Ekonomist Hakan Topkurulu, siyasi kararlar alınmadan tasarrufun bir sonuç vermeyeceği görüşünde. Topkurulu, "Avrupa, Avrasya ülkeleriyle beraber olmadan istediği kadar tasarruf yapsınlar sonuçları perişanlık olur" dedi.

AYDINLIK AVRUPA

AVRUPA aylardır enerji krizine karşı çıkış arıyor. Ülkeler bir dizi tasarruf önlemi ile bu buhranı aşmaya çalışıyor. Kamu dairelerinde mesai sonrası ışıkların tamamıyla kapatılması, koridorların ısıtılmaması, ceket giyme zorunluluğu gibi bir takım önlemler yürürlüğe girmişti. Tasarruf önlemlerine her gün bir yenisi ekleniyor.

Almanya'daki Koblenz Üniversitesi enerji tasarrufu amacıyla 1 aydan fazla çevrim içi eğitime geçeceği açıkladı. Hüringen eyaletindeki Erfurt Üniversitesi de hafta sonları kütüphaneyi kapatacağını, aralık ve ocakta birer hafta eğitime çevrim içi yapacaklarını duyurdu.

Uzaktan eğitim, evden çalışma derken Avrupa'da okul ve iş yerlerinde geçen süreleri azaltma tartışmaları yaşanıyor. Bazı ülkelerde eğitim ve öğretimin dört güne indirilmesi gündemde. Kamusal alanların dışında da bireysel bazı önlemler öne çıktı. Almanya'nın en lüks restoranlarında bile değişim yaşandı. Restoran sahipleri, maliyetleri düşürmek için personele tasarruf eğitimi vermeye başladı. Maliyetli olan balık ve et büyük ölçüde menüden çıktı.

GEÇİCİ ELEKTRİK KESİNTİLERİ

Tasarruf önlemleri enerji krizinin aşılmasını sağlayabilir mi? Almanya Sivil Koruma ve Afet Yardımı Dairesi Başkanı Ralph Tiesler bu konuda çarpıcı bir açıklama yaptı. Tiesler, ülkede kış aylarında bölgesel ve geçici elektrik kesintilerinin yaşanabileceği uyarısında bulundu. Kesintilerin sadece enerji kılığında değil, kaynaklanmayacağı aktaran Tiesler, enerji şebekelerini işleten şirketlerin elektrik ağılarını koruma

ve enerji tedarikini tehlikeye atmama gayesiyle söz konusu ağırlı geçici kapatabileceklerini kaydetti. Tiesler, "Risk ocak ve şubat aylarından itibaren artıyor. Bu nedenle yer yer belirli süre elektrik kesintileri yaşanabileceğini varsayıyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Bazı bölgelerdeki yerel yönetimlerin buna hazırlıklı olduklarını aktaran Tiesler, "Diğerleri çok daha kötü durumda, yeterince hazırlıklı değil" dedi.

FRANSA'DA KULLANIM AZALABİLİR

Fransa'daki Elektrik İletim Şebekesi, Ocak 2023'te vatandaşlara elektrik tüketimini azaltmaları çağrısını yapabilir.

Fransız ulusal basınındaki haberlere göre, Elektrik İletim Şebekesi, kapalı olan nükleer reaktörlerin tekrar devreye sokulmasının zaman alması nedeniyle bunun elektrik sistemi üzerinde büyük

baskı oluşma riski bulunduğunu açıkladı. Açıklamada, Ocak 2023'te elektrik kesintisi olmaması için vatandaşlara elektrik tüketimlerini azaltma çağrısı yapılabileceği duyuruldu.

Ülkedeki 56 nükleer reaktörden 24'ünün kapalı olduğu bilgisi verildi.

'AVRASYA İLE BİRLİKTE OLMADAN TASARRUF İŞE YARAMAZ'

Avrupa'nın aldığı tasarruf önlemleri enerji krizin çözülmesini sağlar mı? Aydınlik Avrupa'ya konuşan Vatan Partisi Ekonomi Politikaları Bürosu Başkanı Hakan Topkurulu, siyasi kararlar alınmadan tasarrufun bir sonuç vermeyeceğini belirtti.

"Avrupa, ABD'yi bırakıp aynı kıtada Avrasya ülkeleriyle beraber olmadan istedikleri kadar tasarruf yapsınlar sonuçları perişanlık olur" ifadelerini kullanan Topkurulu, "Bir an

önce ABD'yi bırakıp yüzlerini Asya dönmeliler" dedi.

'AVRUPA TASARRUF EKONOMİSİNE GEÇTİ DİYEMEYİZ'

Topkurulu, alınan tasarruf kararlarıyla ilgili "Avrupa'nın tasarruf ekonomisine geçtiğini söyleyemeyiz ve geçemezler de" dedi. Özel sektörün yaşadığı, hakim olduğu ekonomilerde tasarruf ekonomisinin olmayacağını belirten Topkurulu, "Avrupa sistemi eğer tüketmezse çöker. Şu anda doğal gaz bulamadıkları için ABD'den getirdikleri enerjinin yüksek fiyatlı olduğunu belirten Topkurulu, "Rusya'ya ambargo uyguladıkları için petrolü, kömürü, doğal gazı; bütün enerji fiyatları yükseldi. Ayrıca ciddi bir kuraklık yaşadıkları için hidroelektrik santralleri de elektrik üretmiyor. Dolayısıyla bu gönüllü bir tasarruf değil zorunlu bir tasarruf" ifadelerini kullandı.

'RESESYON İLE ALAKASI YOK'

Topkurulu şu anda Avrupa'nın resesyonda olduğunu belirtti. Yapılan tasarrufun resesyona etkilemeyeceğini söyleyen Topkurulu, "Resesyona nedeni Avrupa ve Atlantik ülkeleri daha önce sansöz bastıkları paralarını, sterlini, doları ve avroyu enflasyon patladığı için geriye toplamak zorunda kaldılar. Bunun için de faizleri yükseltiyorlar ve paraları geriye topluyorlar. Bu faiz yükseltme ve paraları geriye toplama işlemlerin kapanmasına neden oluyor" ifadelerini kullandı. Resesyona ana nedeninin bu gelişmeler olduğunu belirten Topkurulu, bundan dolayı da işletmelerin daraldığını ve ardından kapandığını vurguladı. Maliyetlerin de yükselmesine dikkat çeken Topkurulu, "Faizleri yükselttin paraları geri topluyorsun dolayısıyla kredi olanakları kısıyor böylelikle durgunluğa gidiyorlar ve şirketler işçi çıkarıyor" değerlendirmesinde bulundu.

Almanya'da 5,9 milyon kişi aşırı borçlu

KREDİ kuruluşu Creditreform, Almanya'da 5,9 milyon kişinin aşırı borçlu olduğunu açıkladı. Enerji fiyatları ve artan enflasyon karşısında Alman halkı yaşam maliyetlerini karşılamakta zorlanıyor. Uzmanlar ise ileride borçlu sayısının artacağını belirtiyor. Federal İstatistik Dairesi'ne (Destatis) göre, yükselen enerji fiyatlarının etkisiyle Almanya'da enflasyon Ekim ayında yüzde 10,4'e yükseldi. Katma değer vergisinin (KDV) yüzde 19'dan yüzde 7'ye düşü-

lmesine rağmen doğal gazın fiyatı iki kattan fazla arttı. Creditreform'un raporunda, 7,8 milyon hane ile 15,6 milyon kişinin ileride faturalarını ödeyememe riskinin olduğu belirtildi. Creditreform uzmanı Patrik-Ludwig Hantzsch, "Asıl yük, sürekli yüksek enflasyon ve özellikle tüketicilere hiçbir şekilde tam olarak ulaşmamış olan artan enerji maliyetleri olacaktır" dedi. Creditreform'un ekonomi uzmanı Patrik-Ludwig Hantzsch, aşırı borçlularının sayısının çok

IMF'den Fransa'ya:

Mali politikalarını gözden geçir

ULUSLARARASI Para Fonu (IMF) Fransa'ya, kamu borcunun artmaması için gelecek yıldan itibaren mali politikalarını bütçe açığını düşürecek şekilde ayarlaması çağrısında bulundu. Kuruluş, enerji krizinden etkilenen işletme ve haneleri kurtarmak için milyarlarca dolar harcayan Fransa'nın mali durumuna ilişkin rapor yayımladı. Fransa'dan 2023'ün başından itibaren mali durumunu gözden geçirmesi ve ekonomisini konsolide etmesi istenilen raporda, elektrik ve gaz fiyatlarının dondurulması, enerji çekleri, akaryakıtta uygulanan indirimler ve şirketlere sağlanan destekler nedeniyle Fransa'nın bir yıldır GSYH'nin yüzde 2'sinden fazla harcama yaptığı hatırlatıldı. Raporda, hükümetin "neye mal olursa olsun" diyerek işsizliği ve işlemlerin kapanmasını önlemeye yönelik sağladığı desteğin, Covid-19 salgını nedeniyle büyük ölçüde bozulmuş kamu bütçesine, taşınması zor bir yük oluşturduğuna dikkat çekildi. "Yaşanan 2 kriz ve etkisi azalmış salgına yönelik destekler Fransa'nın 2023 kamu bütçesini konsolide etmesini ge-

rektiriyor." denilen raporda, Paris'in bunun yerine desteği açığını düşürmeyi 2024'e ertelediğine işaret edildi.

FRANSA İÇİN BÜYÜME TAHMİNİ YÜZDE 0,75

Raporda, hükümeti bu yılki yüzde 4,9 bütçe açığından sonra gelecek yıl yüzde 5'lik bir kamu açığı beklediğine yer verildi ve Paris'in hedefinin komşularının olabileceğine erken davranmasının aksine, bu açığı ancak 2027'de yüzde 3'e düşürmek olduğunu altı çizildi. IMF'nin enerji tedbirlerinin uzatılması, şirketlere uygulanan vergi indirimi nedeniyle Fransa için 2023 yılı büyüme tahminini yüzde 0,75'te bıraktığı kaydedilen raporda, enerji desteği ve vergi indirimlerine yönelik bir ertelemenin bütçe açığını önemli ölçüde düşüreceğine de atıf yapıldı. Raporda, IMF'nin ayrıca hükümete, emeklilik yaşının düşürülmesi, işsizlik reformunun tamamlanması, fosil yakıtlar ve konut dahil itidalli harcamalara ve kamusal hizmetlere ilişkin yapısal reformlara odaklanmasını tavsiyesinde bulunuldu.

PENÇE-KILIÇ HAREKATI BATI'YI TEDİRGİN ETTİ

Avrupa PKK/YPG'ye kalkın oldu

Türk Ordusu Pençe-Kılıç Hava Harekâtı'nda Irak ve Suriye'nin kuzeyindeki 471 hedef ateş altına alındı. 254 PKK/YPG mensubu etkisiz hale getirildi. TSK'nın harekâtı en çok Avrupa'yı tedirgin etti. Almanya, Fransa, İsveç, Avusturya ve Avrupa Parlamentosu'ndan peş peşe Türkiye karşıtı açıklamalar yapıldı. PKK/YPG'yi savunan Batı'nın Türkiye ile İran'ı hedef göstermesi de dikkat çekti

TÜRK Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) Suriye ve Irak'ın kuzeyindeki PKK/YPG hedeflerine düzenlediği kapsamlı hava harekâtı Avrupa'yı tedirgin etti. Avrupa Parlamentosu da Türkiye'ye "uluslararası hukuka saygı" çağrısı yaptı. Liberal sol çevreler TSK'nın harekâtına tepki gösterirken PKK/YPG destekçileri de Avrupa'daki kentlerde eylemler düzenledi.

Türkiye karşıtı açıklamaların merkezi Almanya oldu. Sosyal Demokrat Parti (SPD), Yeşiller Partisi ile Sol Parti ve Özgür Demokrat Parti (FDP) kamuoyunun hareketlenmesinde etkili oldu. Hükümetteki SPD'den Federal Hükümet Komiseri ve parlamento grubu lideri Frank Schwabe, Twitter hesabından yaptığı açıklamada şunları yazdı: "Türkiye, Suriye'deki Kürtlere yönelik yasadışı saldırılarına derhal son vermelidir. Bir saldırı, İstanbul'daki saldırının failini açıklığa kavuşturulmuş olsa bile, hiçbir koşulda böylesine acımasız bir askeri eylem için bahane olarak kullanılmamalıdır."

Hükümet ortağı olan Yeşiller, Türkiye'ye harekâtları durdurma çağrısı yaptı. Yeşiller Partisi dış politika uzmanları Jürgen Trittin ve Max Lucks, Türk hava kuvvetlerinin operasyonlarının uluslararası hukuka aykırı olduğunu öne sürdü.

Yeşiller partisinin iç politika sözcüsü Lamyia Kaddor da Twitter'da şu paylaşımı yaptı: "Erdoğan yıllardır Suriye'nin kuzeyinde tampon bölge oluşturmak istiyor. Anlaşılın hesaplaşma zamanını ve bombalamayı meşrulaştıran tek şey İstanbul'daki saldırı değil. İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyelikleri de bu süre zarfında onaylanmıyor. Seçimler yaklaşıyor."

Türkiye kamuoyunun tanığı isimlerden, Almanya Gıda ve Tarım Bakanı olan Cem Özdemir de TSK'nın harekâtı için "Kürtlere yönelik bombardıman" ifadesini kullandı.

'İÇİŞLERİ BAKANI TÜRKİYE'YE GİTMESİN'

Sol Parti'den ise PKK/PYD ile dayanışma çağrısı yapıldı. Sol Parti'den yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi: "Alman Dışişleri Bakanlığı'nın saldırı net bir şekilde kınamasını, Almanya'daki Kürt özgürlük hareketinin kriminalize edilmesine son verilmesini, Türkiye'ye silah ihracatının durdurulmasını ve Türkiye'ye bu saldırıların derhal durdurulması için baskı yapılmasını talep ediyoruz."

Sol Parti'nin eş başkanı ve Avrupa Parlamentosu üyesi Martin Schirdewan Almanya İçişleri Bakanı'ndan Türkiye'ye ziyaretini iptal etmesini istedi. Schirdewan, "Türkiye bu gece ağır şekilde Rojava'yı bombaladı. Erdoğan,

DAEŞ ile savaşanlara saldırıyor. İçişleri Bakanı Nancy Faeser yarın Ankara'da terörizm konusunda konuşmak istiyor. Bu ziyaret iptal edilmeli. İki yüzlüğün de bir sınırı var" dedi.

Avusturya Parlamentosu Dış İlişkiler Sözcüsü Ewa Ernst-Dziedzic de Türk Ordusunun PKK/YPG hedeflerine düzenlediği hava harekâtına tepki gösterdi. Dziedzic, "Türk hava kuvvetleri Kobane sehir merkezine büyük bir saldırı düzenliyor. Bazıları Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın son zamanlarda barışçı biri olduğunu düşündü. Türkiye'ye izin vermemeliyiz. Bu terörle değil, Kürtlerle mücadele" dedi.

VİYANA'DAKİ PKK/YPG EYLEMİNE POLİS MÜDAHALE ETTİ

TSK'nın operasyonun ardından bir grup PKK/YPG'li Viyana'da gösteri yapmayı istedi. Avusturya polisi gösteriyi müdahale ederek, bazı örgüt destekçilerini gözaltına aldı. Avusturya'da 1 Mart'ta yürürlüğe giren "Sembol Yasası" ile terör örgütü PKK'nın sembolünün kamuya açık yerlerde kullanılması yasaklanmıştır.

TÜRKİYE İLE BİRLİKTE İRAN DA HEDEFTE

Almanya'da yapılan açıklamalarda Türkiye'yle birlikte İran da hedef alındı. Yeşiller Partisi devlet kurulu üyesi Fırat Yaşan "İran, İran halkları molla rejimini köşeye sıkıştırdığı için Kürdistan Irak'ını bombalıyor ve işgal tehdidinde bulunuyor. Türkiye ise AKP-MHP iktidarının kökleşmiş Kürt karşıtı ırkçılığa hizmet edere gücünü artırmak için Rojava'yı bombalıyor. Uluslararası hukuku çiğneyenleri durdurun!" açıklaması yaptı.

Yeşiller gençliği Bundessprecherin'i Sarah Lee, Defend Kurdistan Initiative'in (Kürdistan'ın Savun İnisiyatifi) "Dün gece

rine, İran ise Kürt kenti Mahabad'a saldırıyor. Her iki durumda da çok sayıda sivil can kaybı bekleniyor. Bu kabul edilemez yaklaşımı kınıyorum. Harekete geçmeliyiz" dedi.

'SÜLEYMAN SOYLU ABD VE BATI'YI SORUMLU TUTUYOR'

Yeşiller Partisi dış politika sözcüsü Berivan Aymaz, FDP'nin açıklamasını olumlu karşıladı. SDP'ye ise "Bombardımana rağmen İçişleri Bakanı Nancy Faeser Türk mevkidaşı Süleyman Soylu ile görüşecek mi?" sorusunu yöneltti. İçişleri Bakanı Soylu'yu hedef alan Berivan Aymaz şu ifadeleri kullandı: "İçişleri Bakanı Soylu ise muhalefet partisi HDP'yi terörist ilan ederek ve saldırıdan ABD ve Batı'yı sorumlu tutarak tehlikeli bir karalama kampanyası yürütüyor. Batıya karşı tehlikeli bir hava yayan bu politikanın kesin olarak reddedilmesi gerekir. Alman meclisi, uluslararası hukukun ihlalini kabul etmemelidir." Aymaz ayrıca harekâta Rusya'nın da yeşil ışık yaktığını söyleyerek Batı kamuoyunda var olan Rusya karşıtlığını arkasına almaya çalıştı.

Rojava Türk Hava Kuvvetleri tarafından büyük bir saldırıya uğradı. Mahabad'da ise İran rejimi protestoculara ateş açtı" Tweet'ini paylaştı.

Sarah Lee ayrıca "Türkiye'nin saldırılarına karşı eylem" çağrısında bulunarak çeşitli kentlerdeki eylemler için yer ve zaman bilgilerini paylaştı. "Türkiye yıllardır kuzeydoğu Suriye'de NATO'nun da hoşgörüsüyle uluslararası hukuku ihlal eden saldırılar gerçekleştiriyor. Şu anda Rojava'yı bombalıyorlar. Sessiz kalmamalıyız!" diye yazan Lee, "Önümüzdeki birkaç gün içinde gerçekleşecek gösterilerde, bize katılın" ifadelerini kullandı.

FDP Dış Politika Sözcüsü Ulrich Lechte de İran ve Türkiye'yi birlikte hedefe oturtanlar arasında yer aldı. Lechte, "Erdoğan uluslararası hukuku ihlal ederek Suriye ve Irak'ta Kürt bölgele-

SÜLEYMAN SOYLU ALMAN BAKANA TEPKİ GÖSTERDİ

İÇİŞLERİ Bakanı Süleyman Türkiye'ye resmi ziyarette bulunan Almanya İçişleri Bakanı Nancy Faeser ile bakanlıkta bir araya geldi. İki bakan ortak basın toplantısı düzenledi. Faeser'in Pençe Kılıç Harekâtıyla ilgili "atılan adımlar orantılı olmalı" sözlerine Bakan Soylu tepki gösterdi. Bakan Soylu, "İstiklal Caddesi'nde masum insanlar öldürüldü. O insanlara hiçbir orantı uygulanmadı. Polonya'ya iki bomba düştü diye Almanya'ya iki bomba düştü diye Kobane'de Kürtlere yönelik saldırılar. Kürt dostlarımız gericiğe karşı siper olmuşlardır ve olmaya devam etmektedirler. İran halkının benimsediği sloganın #FemmeVielLiberte (kadın, yaşam, özgürlük) kökeninde onlar var. Bu yeni taarruzu kınayalım."

Avrupa göçmenlere karşı duvarlar örüyor

ÖNCE Kuzey Afrika ve Suriye, ardından da Ukrayna'dan gelen göç akınıyla karşı karşıya kalan Avrupa'nın pek çok sınırında duvarlar yükseliyor. Sınırlarda demir betonlar, dikenli teller ve gözetleme kameraları mültecilerin geçişine izin vermemek için hazırlanıyor.

Bu ayın başlarında, Polonyalı askerler, Polonya ile Litvanya arasında yer alan Rus bölgesi Kaliningrad sınırına dikenli teller çekmeye başladı. Polonya ayrıca Polonya-Belarus sınırına da 186 kilometrelik duvar inşa etti.

Rusya ile Finlandiya arasındaki sınıra dikenli teller çekiliyor. Yakın zamanda tamamlanacak teller iki ülke arası geçişliliği azaltmayı hedefliyor. Litvanya kısa zaman önce tamamlanan 500 kilometrelik çelik duvar için bütçesinden 152 milyon avro ayırmıştı.

'AB'NİN GÖÇLE MÜCADELESİ YETERSİZ'

Avusturya ve Macaristan, Sırbistan'a ülkeye güvenli olarak nitelendirilen ülkelerden gelen ve iltica etmesi gerekmeyen kişileri uçakla geri gönderme konusunda destek olma sözü verdi. Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandr Vučić, kendi ülkelerini ve Avrupa'yı korumak için yılmayı Kuzey Makedonya'ya kaydırmaya hazır olduklarını belirtti.

Üç ülke arasında imzalanan pakt kapsamında Kuzey Makedonya sınırına yeni araçlar, termal kameralar ve drone'larla donatılmış ilave 100 güvenlik personeli gönderilecek.

Bulgaristan, Hırvatistan ve Romanya'ya Schengen yolu

AB Komisyonu, Bulgaristan, Romanya ve Hırvatistan'ın Schengen Bölgesine katılımı yönündeki görüşünü açıkladı. AB Komisyonu'nun İçişlerinden sorumlu üyesi Ylva Johansson, düzenlediği basın toplantısında "Bulgaristan, Romanya ve Hırvatistan, Schengen Bölgesine katılmaya hazır" dedi. Üç ülkenin Schengen'e katılımı için oylama 8 Aralık'ta ilgili devletlerin İçişleri bakanlarının katıldığı toplantıda yapılacak. Katılım kararı AB Konseyi'ndeki oylamada oy birliği olması durumunda gerçekleştirilebilir. Schengen Bölgesi'nde şu anda 26 ülke bulunuyor. Schengen; Bulgaristan, Hırvatistan, Güney Kıbrıs Rum yönetimi, İrlanda ve Romanya dışındaki AB üyeleri ile AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda, İsviçre ve Lihtenştayn'dan oluşuyor. Bu ülkeler arasında vizesiz seyahat edilebiliyor.

Mali, Fransız destekli örgütlerin faaliyetlerini yasakladı

FRANSA - Mali ilişkilerindeki gerilim devam ediyor. Fransa askerlerinin Mali'yi terk etmesinin ardından Macron yönetimi, Mali'ye yapılan kalkınma yardımlarını askıya aldı. Mali yönetimi de Fransa'ya karşılık verdi. Malide Fransız destekli sivil toplum örgütlerinin faaliyetleri yasaklandı.

Bamako - Paris arasındaki gerilim 2020 yılında Mali'deki hükümeti değişmesinden bu yana devam ediyor. Fransa 2014'teki isyanın bahane ederek Moritanya, Mali, Nijer ve Çad'a asker konuşlandırdı. Mali'de 3 üsse yerleştirilen 2 bin 400 Fransız askeri, Bamako yönetiminin baskısı sonucu 15 Ağustos 2022'de ülkeyi terk etti. Fransa da Mali'ye sağladığı kalkınma yardımlarını kesti. Gerekece olarak Rus güvenlik şirketi Wagner'in ülkedeki varlığı gösterildi. Mali Hükümet Sözcüsü Abdoulaye Maiga, Fransa'nın iddialarının asılsız olduğunu ve kamuoyunu manipüle etmek amacıyla ortaya atıldığını vurguladı. Mali Yönetimi de Fransa'ya karşılık verdi. Hükümet Sözcüsü Maiga, Fransa'nın desteklediği veya ekipman ve malzeme sağladığı tüm sivil toplum örgütlerinin Malideki faaliyetlerinin yasaklandığını duyurdu. İnsani yardım alanında çalışan örgütlerin de yasak kapsamına girdiği belirtildi.

HDP, ABD'li senatörün açıklamasını paylaştı

HDP Avrupa Temsilciliği resmi Twitter hesabından ABD Senatörü Chris Van Hollen'in açıklamasını paylaştı. Van Hollen'in açıklaması şöyle: "İşte yeniden başlıyoruz. Erdoğan aylardır Türkiye'nin, DAEŞ'le mücadeleye önderlik eden Suriyeli Kürt müttefiklerimize saldırıcağını söylüyordu. Şimdi kimse Türkiye'nin bunun için harekete geçtiğinden şüphe duymasın. Biden yönetimi sesini yükseltmeli."

İsviçre Sosyal Demokratları'ndan PKK/YPG gönderisi

İSVİÇRE Sosyal Demokrat Partisi Eş Başkanı Cedric Wermuth, Twitter hesabından YPG'nin gönderisini paylaştı. "Bu dövüşçülerini hatırlıyor musun? Hepinizi IŞİD teröründen koruyan onlardı. Dün NATO üyesi Türkiye, DAEŞ'in intikamını almak için aynı savaşçılara karşı çok sayıda hava saldırısı düzenledi. Türk faşizmini durdurmak zorundayız!" ifadelerinin yer aldığı gönderiyi paylaşan Wermuth "AB, NATO ve İsviçre hükümetlerinden net bir tepki bekleediklerini" yazdı.

Fransa'dan PKK/YPG'ye destek

PARİS Belediye Başkan Yardımcısı Laurence Patrice YPG'ye destek veren bir mesaj yayınladı. Patrice, "Rojava'da yine Türk saldırılarının hedefi olan Kürt dostlarımız tam destek. Uluslararası toplum acilen tepki vermeli!" yazdı. Fransız Komünist Partili senatör Laurence Cohen ise Twitter'da Cumhurbaşkanı

İNGİLTERE'DEN
HABERLERHAZIRLAYAN:
METİN AKGERMAN

Türkiye bu savaşı durdurmali!

BİRLEŞİK Krallık'ın Ukrayna'ya verdiği destek, çok boyutlu olarak devam ediyor. Bu desteği temel itici gücü, iktidardaki Muhafazakar Parti'den geliyor. Başbakan Rishi Sunak, partisinin politikalarının vitrinindeki siyasetçi olarak katıldığı G20 zirvesinden Vladimir Zelenskiy'e, Kanada başbakanı ile beraber telefon ederek destek verdi. Daha sonra Sunak, Kiev'e giderek Zelenskiy'e sahada da destek verdiğini belirtti ve bu ziyarette ilave askeri yardım sözü verdi. Basına yansıdığı kadarıyla bu destek daha çok hava savunma füzelerinden oluşacak. İngiltere, şimdiye kadar ABD'den sonra Ukrayna'ya en çok askeri yardım yapan ikinci ülke konumunda.

Türkiye Ukrayna ile Rusya arasındaki bu çatışmadan zarar gören ülkelerden biri ve bu çatışmanın hızla ateşkes ve nihai olarak barış ile sonuçlanması Türkiye'nin çıkarına olacaktır. Nihayetinde kurulacak barış masasında, Ukrayna ile Rusya arasındaki yeni sınır hattı belirlenecektir. Çizilecek yeni sınır hattı muhtemelen sahadaki mevcut askeri gerçeklere göre ve bölge halkının iradesine göre şekillenecektir.

Türkiye bu çatışmada Ukrayna tarafına askeri destek vermesine rağmen Rusya nezdinde itibarını tamamen kaybetmiş değil ve iletişim kanallarını halen açık tutabilmekte. Buğday sevkiyatları konusundaki arabuluculuk da bunun bir göstergesi. Türkiye'nin barışı daha fazla zorlaması ve tarafları barış masasında uzlaştırmak ile ilgili daha fazla zaman ve kaynak ayırması ve konuyu Türkiye dış politikasının merkezine koyması uygun olabilir. Diğer NATO ülkeleri görüldüğü üzere bu savaşın sonlanmasını pek istemiyorlar ve Ukrayna'yı barış masasından sürekli kaçıyorlar. Rusya tarafı barış müzakerelerinin çağrısını zaten yaptı. Türkiye'nin Zelenskiy'i savaşçılarındaki etkisinden uzaklaştırıp masaya oturtabilmesi gerekir.

Türkiye'nin bu çatışma durumunu sonlandırmak için elinde kozu var mı? Şap-kadan çıkartılabilecek tavşanlar var mı? Elimizdeki kartlara bakalım: Boğazlar ve Karadeniz kartımız var, turizm kartımız var, İstanbul, Antalya ve sivil havacılık kartımız var, açık iletişim kanalları kartımız var, ticaret kartımız, saha tecrübesi olan TSK kartımız ve verdiği sözü yerine getirebilecek 'egemen' bir iktidar yapımız var.

Rusya ile Türkiye'nin birkaç cephede yakın çalıştığını da hatırlayalım. Suriye'de Rusya ve Türkiye, nispeten durumun daha kötüye gitmesini engelleyen ko-

numdalar. Libya'da aynı şekilde sahada kanlı bir savaşın tekrarını Rusya ve Türkiye engelleyebiliyor gibi görünüyor. Bu cephelerde Rusya ve Türkiye'nin çıkarı ortak. Libya'yı da Suriye'yi de, hem Türkiye, hem de Rusya istikrarlı ve bütün halinde tutmaya çalışıyor. Azerbaycan-Ermenistan arasındaki sorunlarının çözülmesinde Türkiye ve Rusya'nın beraber çalışmasının etkili olduğunu gözlemledik. Türkiye ve Mısır ilişkilerinin normalleşmesinde de Rusya'nın olumlu katkısını bekleyebiliriz.

Ukrayna-Rusya çatışmasının durması için de benzer bir işbirliği kurulabilir. Rusya ve Ukrayna arasında bir tampon bölge oluşturulması ve iki tarafca kabul edilebilecek şartlar altında, Türkiye'nin askeri veya

sivil birimlerince, bölgede kalıcı siyasi barış ortamı sağlanana kadar elverişli ortamın sağlanması mümkün olabilir. Aidiyeti konusunda mutabakatın sağlanamadığı bazı bölgelerin geçici idaresinin Türkiye tarafından üstlenilmesi önerilebilir. Bu konuda yapıcı bazı politikaları üretebiliyor olmalıyız çünkü bu görevi Türkiye'den başka önerebilecek ülke yok. (Coğrafi konum ve siyasi ilişkiler açısından)

Türkiye'nin bu girişimi, Avrupa'ya da boğazlarına kadar battıkları bu problemden "onurlu" bir çıkış imkanı sağlayacaktır. Destek verdikleri Ukrayna'yı yarı yolda bırakmış olmadan bu işi durdurabilmenin yolu, Türkiye'nin girişimini üstü kapalı dahi olsa desteklemek ve Zelenskiy'i Türkiye'ye yönlendirmektir.

Poleo, 20 Kasım 2003 saldırısını andı

BİRLEŞİK Krallık İstanbul Başkonsolosu yayınladığı mesajda, 19 sene önce, 20 Kasım 2003'te İstanbul'da HSBC ve Birleşik Krallık Başkonsolosluğuna saldırı sonucu hayatını kaybeden çalışma arkadaşlarını ve diğer vatandaşları andı ve "teröre karşı birlik" mesajı verdi. Biz de Birleşik Krallık İstanbul Başkonsolosu Kenan Poleo'nun bu duyuru mesajını takdir ediyoruz ve İngiltere'den terör ile mücadelede daha çok işbirliği talep ediyoruz. Saldırıların çok sayıda vatandaşımızı kaybettiğimiz ve yüzlerce yaralı verdik. İngiltere'nin İstanbul başkonsolosu Roger Short'da bu saldırılarda hayatını kaybetti.

Dünyanın bir numaralı bilgi kaynağı haline gelmiş olan Wikipedia sitesinde bu saldırıyı El-Kaide'nin yaptığı belirtilmiş. Yazının sonunda da ilave etmiş: "ama 2010'daki soruşturmalar Türk Ordusu'nun tepesindeki isimleri suçladı" ve kahraman komutanlarımız Çetin Doğan, Özden Örnek ve İbrahim Fırtına'nın isimleri geçirilmiş. Kumpaslarda hedef alınan komutanlar Wikipedia'da da hedef alınmış. Türkiye'de olan biten terör faaliyetlerini bunca delile rağmen hala dünyaya doğru düzgün anlatamadığımızın güzel bir örneği.

Haydi 2003'e bir göz atalım, bir google gazeteciliği yapalım ve kasım ayındaki saldırıları dönem içinde bir çerçeveye koyup anlamlandırmaya çalışalım.

2003 yılına girdiğimizde Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, Başbakan (maalesef) Abdullah Gül. Mart ayında Gül istifa edecek ve Recep Tayyip Erdoğan başbakan olacak. Ecevit iktidarı çeşitli kumpaslar ile itibarsızlaştırılmış ve 2002 sonunda AK Parti iktidara ABD'nin açtığı yoldan taşınmış durumda. İçişleri Bakanı maalesef Abdülkadir Aksu. Genelkurmay Başkanı maalesef Hilmi Özkök. Bu kadar "maalesef" kişi siyaset sahnesinde en üst mevkilerde olunca, 2003 yılı da "maalesef" bir yıl oldu.

Kenan Poleo

ABD'nin 2003 gündeminde Irak işgali var ve senaryoda Türkiye'nin oynayacağı rol de çoktan yazılmış durumda.

■ **OCAK:** Aselsan ihitiharı (cinayeti). THY uçağının Diyarbakır'da şüpheli şekilde düşüşü. Malatya'da 2 fantom uçağımızın çarpışarak düşmesi. Kurtlar vadisi dizisinin yayına başlaması ve güncel siyasi olaylar ile paralel senaryo gelişimi.

■ **ŞUBAT:** ABD askerinin Irak işgalinde Türk sahası kullanma izni burun farkı ile TBMM'de reddedildi. CHP, Önder Sav'ın güçlü muhalefeti ile tezkereye geçit vermedi. (Daha sonra Amerikan gemilerine düşman gemisi ifadesi kullanan Önder Sav ve Baykal ekibi kaset kumpası ile tasfiye edilecek ve neo-CHP sahneye sürelecek)

■ **MART:** ABD Irak saldırılarına başlar. ABD Dışişleri Bakanı Powell Türkiye'ye gelir. Cumhurbaşkanı, başbakan ve dışişleri bakanı ile görüşür. Dışişleri Bakanı Gül ile Powell arasında yapılan 2 sayfa 9 maddelik gizli anlaşmayı Aydınlik gazetesi haber yapar.

Bu anlaşmaya göre Irak'ta kurulacak Kürdistan Devletini Türkiye tanyacak, PKK operasyonları ABD iznine bağlanacak, Denktaş tasfiye edilecek vs.

Afganistan'dan gelen İspanyol askerlerini taşıyan Ukraynalı şirketin uçağı Trabzon havalimanına iniş sırasında düşer. (Tekrar araştırılması gereken, şüpheler ile dolu bir başka kaza)

■ **NİSAN:** Diyarbakır'da yeni Protestan kilisesi açılışı. Isparta'da Cougar helikopterimizin şüpheli kazası.

■ **MAYIS:** Çakıcı tutuklanacağını öğrenir ve yurt dışına kaçar. Abdullah Çatlı'nın ortağı Efraim Barut Susurluk vari bir trafik kazasında ölür.

■ **HAZİRAN:** Boeing ile anlaşma imzalanır. 1,6 milyar dolara 4 AWACS siparişi edilir. Uçaklar en geç 2008 de teslim edilecektir. (6 sene gecikme ile teknoloji müzeli olunca 2014'te ilk uçak teslim edilir)

■ **TEMMUZ:** Süleymaniye'de 11 Türk askeri, Amerikan askerleri ve peşmergelerce

başlarına çuval geçirilerek 60 saat boyunca alkonulurlar, sorgu altına alınırlar. Türk askerlerinin laptopuna el konur ve bir kriptoyu TÜBİTAK'ta geliştiren Ercan Kuroğlu 2004'te şüpheli bir kazada hayatını kaybeder.

■ **EYLÜL:** Denizli Valisi Recep Yazıcıoğlu şüpheli bir trafik kazası sonrasında hastanede vefat eder. İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, İsrail'i ziyaret eder. (Bir içişleri bakanı neden yabancı bir ülkeyi ziyaret eder?)

■ **KASIM:** İstanbul'da bomba yüklü araçlar iki ayrı yerdeki iki sinagoga saldırı yapar. 28 vatandaşımız hayatını kaybeder. Birkaç gün sonra, 20 Kasım'da ise benzer şekilde iki bomba yüklü araç Levent HSBC Genel Müdürlüğü ve Beyoğlu'ndaki Birleşik Krallık Konsolosluklarına saldırı yaparlar. Çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybeder ve yaralanır.

Soros destekli Gül devrimi ile Gürcistan'da Şevardnadze indirilir, Amerikancı Saakasvili iktidara getirilir.

■ **ARALIK:** Kırk beş ile yeni emniyet müdürü görevlendirmesi yapılır. Hemen hepsi daha sonra FETÖ ilintili çıkacaktır. Ergenekon kumpası için hazırlanmış belgeler oynanan tiyatro oyunu ile terörle mücadele ekiplerince finde ele geçer. Yılın kapanışını da Abdülkadir Aksu'nun daveti ile Türkiye'yi ziyaret eden İsrail kamu güvenliği bakanı yapar ve müjdeyi verir: "Kara günler bitti. Türkiye ve İsrail, çok önemli güvenlik işbirliği mutabakatı imzaladık." (2003'ten sonra olanlara bakıyoruz da, acaba imzalamasaydık ne olurdu halimiz?)

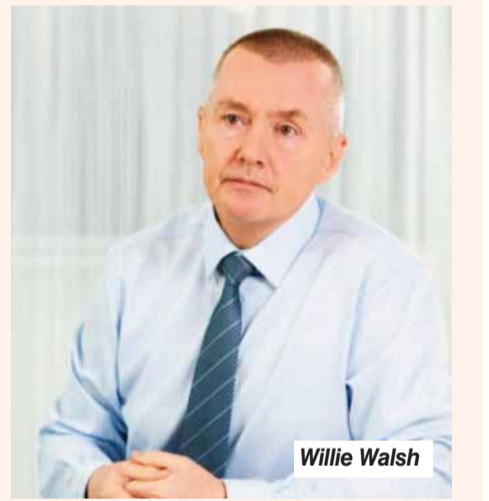
Bugün geriye doğru baktığımızda "Keşke o dönem Süleyman Soylu gibi bir içişleri bakanımız olsaydı" demeyen var mıdır acaba? Elbette 2003'deki tüm bu şüpheli olayların dosyalarının bugünkü bilgiler ışığında tekrar incelenmesi gerekir. Hem tarihi doğru yazmak, hem ilerisi için ders almak için bu önemlidir. Ayrıca, hayatını kaybeden ve yaralanan vatandaşlarımız ve yaşlı ailelerine karşı bu bir görevdir.

Eklem Değişim Veritabanı
2022 raporu açıklandı

İNGİLTERE'DE NJR isimli (Ulusal Eklem Kayıtları ing: National Joint Registry) bir ameliyat verisi toplama kurumu var. Artroplasti verisi topluyor bu kurum yani yapay eklem değişimi verilerini topluyor. Kalça değişimi, diz değişimi en popüler eklem değişimi operasyonları. Ayrıca ayak bileği, dirsek ve omuz değişimi verileri de toplanıyor. Bu tür ameliyat verilerinin toplanması ve değerlendirilmesi, tıbbi ilerleme için önemli. Çeşitli ülkeler bu konuda veri toplamaya başlamışlar. Bu ülkelerin listesi yayınlandı. (<https://www.isarhome.org/members>). Gelişmiş ülkelerin yanı sıra Mısır, Irak, Pakistan, G.Afrika gibi gelişmekte olan ülkeler de bu verileri toplamaya başlamışlar. Türk Tabipler Birliği henüz bu olaya uyanmamış görünüyor, daha önemli işleri olsa gerek! Sağlık Bakanlığımızı bu konuda göreve davet ediyoruz.

NJR'nin 2022 yılı raporunda çeşitli infografikler ve istatistikler ile desteklenmiş veriler bulunmaktadır. Misal kalça değişimi ameliyatlarının zamanla değişimi, ameliyat sonrası komplikasyon oranları, bölgesel dağılımlar, birincil ameliyat verileri, tekrar ameliyat risk ve süreleri, yaşlara göre başarılı operasyonların dağılımı vs. Ayrıca performansı en kötü 10 hastane (tekrar kalça operasyonu gerekliliğine göre) açıklanmış ve bu başarısızlık genelde operasyon sonrası enfeksiyonlara bağlanmış. Birleşik Krallık'ta yılda 85.000 üzerinde kalça değişimi ameliyatı yapılmakta ve 8500 civarı kalça revizyon ameliyatı yapılmakta. Rapor da yayınlandı. (<https://www.njrcentre.org.uk>)

Bu tür sağlık verileri önemli olmakla beraber sıklıkla bu verilerin toplanması, işlenmesi gibi veri çalışmalarını bazı özel sağlık kurumları tarafından finanse edilebiliyor ve verilerin değerlendirilmesinde bu etkileri göz önüne almak gerekli. Misal, son dönemde kullanımı hızla artıyor gibi görünen yeni bir kalça değişimi ameliyat tekniğinin verilerini sağlayan hastanelerin, belirli bir firmanın ürünlerini kullanan hastaneler olma ihtimali var bu yüzden bu tür çalışmalarda şüpheli olmak ve istatistiklerin arkasına bakmakta fayda olabilir.

Willie Walsh

Heathrow düzelmezse
kelleler uçmalı

ESKİ British Airways patronu ve mevcut IATA Genel Müdürü Willie Walsh, Heathrow'daki çözülmemiş problemler konusunda Londra'da 21 Kasım'da yapılan Havayolları 2022 toplantısında (Airlines 2022 convention) çarpıcı açıklamalar yaptı. Geçtiğimiz yazdaki gibi uzun bekleme kuyrukları ve ziyaretçi kısıtlamaları olması durumunda kellelerin uçuşu gerektiğini (ing: heads should roll) belirtti. Willie Walsh, havacılık endüstrisinde önemli bir isim. Walsh, sorunun sebebini, insanları güvenlik kontrolünden aktarıcı şekilde geçirememek olarak açıkladı. Toplantıda Virgin Atlantic genel müdürü ve Heathrow yöneticisi ile problemlerin sebebi konusunda anlaşamadılar ve farklı kişi ve kurumları işaret ettiler. Anlaşlan İngiltere havacılığının temel Hub noktası olan Heathrow'da işlerin düzelmesini yakın bir gelecekte beklememek lazım.

Avrupa'da Heathrow büyük yönetim ve kaynak sorunları yaşayan tek merkez değil. Hollanda başta olmak üzere birçok büyük havacılık merkezi aynı durumda. Türkiye bu fırsatı iyi kullanmalı ve havacılık sektörünü hızla büyütmeli. Uçak satın alarak havacılık sektörünü büyütme pek marifet değil, daha önemli (ve ucuz) farklı ülkelerin Türkiye'ye uçak tahsis etmesi ve kendi uçak ve havayolları ile daha çok direkt uçuş koymasını sağlamaktır. Misal dünyanın en büyük havacılık pazarı olan ABD'den Türkiye'ye doğru düzgün direkt uçuş koymuş olan Amerikan havayolu yok oysa küçük Yunanistan'a direkt uçuş yapıyor aynı büyük markalar. Türkiye ve Rusya arasındaki siyasi ilişkilerin düzelmesinde turizm büyük rol oynadı ve ABD'nin Türkiye'ye karşı düşmanca siyasi davranışlarını etkilemek için daha çok Amerikalıların Türkiye'yi ziyaret etmesi ve bunun için direkt uçuş kanallarının açılması faydalı olabilecektir.